

## RAPORT SAMOOCENY<sup>1</sup>

### OCENA PROGRAMOWA (PROFIL PRAKTYCZNY)

**Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:**

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, ul. Chodkiewicza 30, 85-064 Bydgoszcz

**Nazwa ocenianego kierunku studiów:** ekonomia

1. Poziom/y studiów: studia pierwszego stopnia
2. Forma/y studiów: studia stacjonarne, studia niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek<sup>2,3</sup>  
ekonomia i finanse

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
ekonomia i finanse	116	64

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	nauki prawne	23	13
2.	matematyka	11	6
3.	językoznawstwo	8	5

<sup>1</sup> Wykaz dokumentów, które należy dołączyć do raportu samooceny oraz tych, które należy przygotować do wglądu w czasie wizytacji zawiera Załącznik nr 2.

<sup>2</sup> Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

<sup>3</sup> W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku dodyscyplinnaukowychlubartystycznychokreślonychwprzepisachwydanychnapodstawieart.5ust.3ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

4.	historia	5	3
5.	nauki socjologiczne	5	3
6.	nauki o komunikacji społecznej i mediach	4	2
7.	nauki o zarządzaniu i jakości	2	1
8.	filozofia	2	1
9.	informatyka	2	1
10.	nauki o polityce i administracji	2	1

## Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

### EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU określone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 173/2018/2019 z dnia 28 maja 2019

<b>Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów:</b> Wydział Administracji i Nauk Społecznych			
<b>Nazwa kierunku studiów:</b> ekonomia			
<b>Poziom kształcenia:</b> studia pierwszego stopnia			
<b>Profil kształcenia:</b> praktyczny			
L.p.	symbol kierunkowych efektów uczenia się	kierunkowe efekty uczenia się	odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się (kod składnika opisu)
<b>Wiedza</b>			
1.	K_W01	posiada podstawową wiedzę z dziedziny nauk ekonomicznych oraz ich miejsca w systemie nauk społecznych i relacjach z innymi naukami	P6S_WG
2.	K_W02	wyjaśnia zasady i koncepcje teorii ekonomii w odniesieniu do funkcjonowania rynku i gospodarowania w warunkach ograniczonych zasobów	
3.	K_W03	ma uporządkowaną wiedzę ogólną w zakresie mechanizmów funkcjonowania gospodarki na poziomie kraju oraz narzędzi i instrumentów polityki gospodarczej i społecznej	
4.	K_W04	posiada elementarną wiedzę o rodzajach struktur i instytucji gospodarczych w kraju i UE, zna strukturę gospodarki narodowej i zależności między jej elementami	
5.	K_W05	posiada podstawową wiedzę z zakresu rachunkowości i finansów przedsiębiorstw, instytucji publicznych i finansowych, organizacji pozarządowych, banków	
6.	K_W06	zna i rozumie mechanizmy polityki finansowej, społecznej, gospodarczej oraz posiada podstawową wiedzę na temat problemów gospodarki rynkowej oraz przeobrażeń społecznych, kulturowych i prawnych w Polsce i na świecie	
7.	K_W07	posiada uporządkowaną wiedzę matematyczną pozwalającą na jej stosowanie jej w naukach ekonomicznych i finansowych	
8.	K_W08	ma podstawową wiedzę na temat zachowania	

		człowieka w zakresie zaspokajania potrzeb, zachowań konsumenckich i producenta oraz reguł kształtowania stosunków międzyludzkich	
9.	K_W09	zna metody wnioskowania, analiz i wyboru rozwiązań	
10.	K_W10	posiada podstawową wiedzę z zakresu zarządzania	
11.	K_W11	ma uporządkowaną wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz gospodarczych, a także o przyczynach i konsekwencjach tych zmian	
12.	K_W12	zna i rozumie relacje zachodzące pomiędzy gospodarką i jej otoczeniem, zna rodzaje więzi społecznych oraz genezę ich historycznej ewolucji	P6S_WK
13.	K_W13	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz filozofii i socjologii	
14.	K_W14	rozumie zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej oraz zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	
15.	K_W15	zna historyczne uwarunkowania obecnego stanu życia gospodarczego i kulturalnego	P6S_WG
Σ	15		
<b>Umiejętności</b>			
1.	K_U01	potrafi dokonać obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych i społecznych zachodzących w gospodarce rynkowej	P6S_UW
2.	K_U02	posiada umiejętność poszukiwania i korzystania z wiarygodnych źródeł informacji, potrafi korzystać ze źródeł bibliograficznych w tym elektronicznych	
3.	K_U03	potrafi określić i ocenić rolę państwa w gospodarce oraz wyjaśnić mechanizmy ekonomiczne	
4.	K_U04	potrafi interpretować wyniki analiz statystycznych, na ich podstawie prognozować zjawiska gospodarcze i społeczne	
5.	K_U05	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu ekonomii i powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych, społecznych oraz z zakresu zarządzania	
6.	K_U06	posługuje się przepisami prawa dotyczącego gospodarki i potrafi je stosować do typowych przypadków praktycznych	

7.	K_U07	potrafi przeprowadzić diagnozę sytuacji przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego wykorzystując podstawowe metody analizy finansowej i zarządzania	
8.	K_U08	interpretuje wybrane problemy współczesnej gospodarki w świetle dorobku ekonomii i zarządzania	
9.	K_U09	posiada umiejętności językowe w zakresie ekonomii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
10.	K_U10	potrafi zdefiniować i rozwiązywać zadania problemowe (studia przypadków, projekty, zadania)	P6S_UO
11.	K_U11	posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych z zakresu ekonomii i nauk pokrewnych oraz prezentacji wyników badań ekonomicznych	P6S_UU
12.	K_U12	posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym posługując się terminologią ekonomiczną oraz wykorzystując dorobek dyscyplin pokrewnych	
Σ	12		
<b>Kompetencje społeczne</b>			
1.	K_K01	rozumie potrzebę ciągłego dokończenia się i rozwoju zawodowego wynikającego ze zmienności otoczenia	P6S_KK
2.	K_K02	potrafi zorganizować pracę swoją i zespołu, współdziałać oraz pełnić różne role w grupie	P6S_KO
3.	K_K03	sprawnie komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu	
4.	K_K04	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę ekonomiczną w działaniach związanych z życiem gospodarczym	
5.	K_K05	potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne	
6.	K_K06	potrafi doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, uzupełniać ją z profesjonalnych źródeł	
7.	K_K07	ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i docenia znaczenie ochrony własności intelektualnej	P6S_KR
Σ	7		

## **Skład zespołu przygotowującego raport samooceny**

<b>Imię i nazwisko</b>	<b>Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni</b>
<b>Radosław Krajewski</b>	<b>dr hab./prof. uczelni/Dziekan Wydziału Administracji i Nauk Społecznych</b>
<b>Joanna Gomoliszek</b>	<b>dr/starszy wykładowca/Prodziekan ds. Dydaktycznych Wydziału Administracji i Nauk Społecznych</b>
<b>Tatiana Walkowiak</b>	<b>dr/starszy wykładowca/Przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Studentów i Jakości Kształcenia Wydziału Administracji i Nauk Społecznych</b>
<b>Sławomir Kamosiński</b>	<b>dr hab./prof. uczelni</b>
<b>Aldona Uziębło</b>	<b>dr/adiunkt</b>
<b>Ewa Dziawgo</b>	<b>dr/adiunkt</b>
<b>Dorota Piotrowska</b>	<b>dr/Kierownik Dziekanatu Wydziału Administracji i Nauk Społecznych</b>

## Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.....	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny.....	6
Prezentacja uczelni.....	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym.....	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.....	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się .....	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry .....	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie .....	20
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku. ....	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia .....	29
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach .....	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów .....	35
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów .....	37
Część III. Załączniki.....	39
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów.....	39
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających.....	48

## Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (UKW) jest największą w mieście, a drugą w regionie, dynamicznie rozwijającą się uczelnią. Jednocześnie jest jednym z najmłodszych szerokoprofilowych uniwersytetów w kraju dobrze wypełniając zadania w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego, w szczególności w regionie kujawsko-pomorskim. W 2019 r. Uniwersytet obchodzi jubileusz 50-lecia istnienia – będąc spadkobiercą swoich poprzedniczek – Akademii Bydgoskiej, Wyższej Szkoły Pedagogicznej oraz Wyższej Szkoły Nauczycielskiej. W Uniwersytecie studiuje ok. 8000 studentów, a zatrudnionych jest ok. 600 nauczycieli akademickich, którzy wraz z pracownikami administracyjnymi i obsługą tworzą wspólnotę akademicką.

Ofertę edukacyjną Uniwersytetu tworzy blisko 60 kierunków studiów, a jednym z nich jest ekonomia. Kierunek ten jest prowadzony od roku akademickiego 2015/2016 jako studia pierwszego stopnia – pierwotnie o profilu ogólnoakademickim, a aktualnie praktycznym – tak w jako studia stacjonarne, jak i niestacjonarne. Cieszy się on niesłabnącym zainteresowaniem kandydatów, a w niedługiej przecież perspektywie temporalnej swojego istnienia, przy złożonych i zmieniających się uwarunkowaniach zewnętrznych, w szczególności prawnych, zdołał on zaledwie nieco „okrzepnąć”, jednak przy wszelkich staraniach ku jego rozwojowi.

W dotychczasowej strukturze Uniwersytetu był on prowadzony przez Instytut Prawa, Administracji i Zarządzania (IPAiZ) funkcjonujący w ramach Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, a od roku akademickiego 2019/2020 istnieje w ramach Instytutu Prawa i Ekonomii jako jednej z podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu powstałych na kanwie reformy nauki i szkolnictwa wyższego, z którą łączyć trzeba dobre perspektywy dla kierunku ekonomia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Instytut ten, oprócz ekonomii, prowadzi także studia na kierunkach administracja, prawo w biznesie oraz kryminologia, będąc jedną z bardziej licznych, jeśli chodzi o liczbę studentów, jednostek Uniwersytetu, a tym samym zajmując ważne miejsce w jego przestrzeni dydaktycznej, w której status kierunku ekonomia jest szczególnie ważny.



## **Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym**

### **Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się**

Jednym z celów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zapisanych w Strategii Rozwoju na lata 2016-2020, stanowiącej uchwałą Senatu z dnia 26 stycznia 2016 r. jest podejmowanie wszechstronnych działań na rzecz nauki i edukacji zgodnie z potrzebami i aspiracjami obywateli oraz celami państwa. Młodzież chętnie podejmuje studia na kierunkach dających dobre perspektywy zawodowe, a jednym z nich jest ekonomia – kierunek „klasyczny”, o utrwalonym statusie, więcej niż „czytelny” na rynku pracy, zatem ważny z perspektywy funkcjonowania państwa i jego obywateli. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prowadząc studia na kierunku ekonomia spełnia więc swoją misję na rzecz obywateli i państwa „dostarczając” specjalistów na rynek rynku pracy.

W dokumencie tym podkreślono również wizję wieloprofilowego Uniwersytetu, w którą doskonale wpisuje się kierunek ekonomia. O ile bowiem Uniwersytet swoje dziedzictwo wywodzi z tradycji kształcenia nauczycieli, to wciąż poszerza ofertę edukacyjną, także dzięki ekonomii. Kierunek ten wręcz wpisuje się w „uniwersyteckość” jako formułę współistnienia wielu kierunków – tych klasycznych i tych nowatorskich, tych bardziej i tych mniej licznych; nowoczesny i otwarty uniwersytet o szerokim profilu, jakim stara się być Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, nie może istnieć bez studiów z zakresu ekonomii, zresztą jednych z bardziej licznych spośród wszystkich prowadzonych kierunków. Rozbudzone zatem kilka lat temu ambicje ku jego utworzeniu, przychylność Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla uruchomienia tych studiów, pierwsze doświadczenia związane z ich prowadzeniem, starania co do zapewnienia ich jakości oraz aspiracje ku rozwojowi kierunku i ekonomii jako dyscypliny naukowej, przy szacunku dla dorobku starszych i większych uczelni prowadzących kierunek ekonomia, a tym samym pokory wobec własnych wobec niego ograniczeń, pozwalają widzieć ekonomię w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy progresywnie - na miarę potrzeb Polski i jej mieszkańców, a bliżej regionu kujawsko-pomorskiego.

Kierunek ekonomia wpisuje się także w Misję i Strategię Wydziału Administracji i Nauk Społecznych przyjętą uchwałą Rady Wydziału z dnia 11 października 2016 r., jak też w kryteria Misji i Strategii Instytutu Prawa, Administracji i Zarządzania przyjęte przez Radę Instytutu w dniu 15 listopada 2016 r., w szczególności w zakresie oferowania kierunków studiów, których absolwenci znajdą swoje miejsce na rynku pracy, co w pełnym wymiarze dotyczy ekonomii. Jest ona jednym z kilku atrakcyjnych kierunków prowadzonych od roku akademickiego 2019/2020 przez Instytut Prawa i Ekonomii – obok administracji, prawa w biznesie i kryminologii. Ekonomia współtworzy przestrzeń umacniania pozycji naukowej i dydaktycznej Uniwersytetu.

Instytut Prawa, Administracji i Zarządzania (od 1 października 2019 Instytut Prawa i Ekonomii) budując kierunek ekonomia o profilu kształcenia praktycznym wychodzi naprzeciw oczekiwaniu lokalnego środowiska przedsiębiorców i menedżerów oraz władz

lokalnych miasta Bydgoszczy i regionu. W ten sposób Uniwersytet Kazimierza Wielkiego odpowiada na potrzeby rozwijającej się gospodarki miasta Bydgoszczy i regionu i rosnących potrzeb rynku pracy na wykwalifikowane kadry.

Budowa kierunku ekonomia na uczelni publicznej, o praktycznym profilu kształcenia, umożliwiła stworzenie środowiska naukowego reprezentującego dziedzinę nauk ekonomicznych, które służy swoją wiedzą w lokalnym środowisku. Absolwent, kończący kierunek ekonomia o profilu praktycznym, szybciej dostosuje się do potrzeb stale zmieniającego się rynku pracy i podejścia life long learning, czyli koncepcji uczenia się przez całe życie.

Profil praktyczny kierunku ekonomia umożliwia studentom nie tylko zdobycie szerokiej wiedzy pozwalającej na rozumienie, diagnozowanie i wyjaśnianie współczesnych procesów i zjawisk ekonomicznych, ale również nabycie doświadczenia praktycznego w tym zakresie.

Program studiów charakteryzuje się dwiema podstawowymi i kilkoma dodatkowymi cechami. Pierwsza to kompleksowy, jak na studia pierwszego stopnia, zakres obejmujący wiele przedmiotów tworzących kanon obszarów ekonomicznych oraz przedmiotów je uzupełniających, dzięki czemu absolwent tych studiów zyskuje gruntowne wiedzę, kompetencje i umiejętności będąc przygotowany tak do podjęcia zatrudnienia lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej, jak też do kontynuowania edukacji na studiach drugiego stopnia, zwłaszcza na kierunku ekonomia. Drugą jest praktyczny ich wymiar, o czym przesądza staranny dobór tak przedmiotów, jak i form ich realizowania, w szczególności jako konwersatoriów i laboratoriów oraz praktyki zawodowe, będące integralną częścią programu studiów. Prócz tego z dużą starannością poszczególnym przedmiotom przypisano stosowną liczbę godzin, jak też zadbano o właściwą merytorycznie kolejność ich realizacji w poszczególnych semestrach. Ponadto oprócz koniecznych klasycznych przedmiotów ekonomicznych program studiów na kierunku ekonomia obejmuje także przedmioty dodatkowe, w szczególności z zakresu prawa, nauk socjologicznych i innych, dzięki czemu jest to program nowoczesny, w pełni oryginalny, wartościowy dla studentów, otrzymujących pakiet pierwszoplanowej wiedzy ekonomicznej jako fundamentu kształcenia korzystnie nadbudowanej obszarami ponad nią lub obok niej bez zatracenia oczywistej idei, że to przedmioty stricte ekonomiczne w ich zestawianiu i każdy z nich z osobna stanowią trzon programu, a inne jedynie jego atrakcyjne dopełnienie. Odpowiada to potrzebom rynku pracy oraz szczegółowym oczekiwaniom pracodawców zgodnym z wymaganiami współczesnych realiów gospodarczych i społecznych, dzięki czemu absolwenci kierunku ekonomia na UKW w Bydgoszczy są dobrze przygotowani do sprostania tym wymaganiom i podjęcia pracy oraz działalności gospodarczej.

Absolwent posiada wiedzę ekonomiczną na temat zjawisk i problemów gospodarowania w skali mikro- i makroekonomicznej. Jest przygotowany do wykonywania zawodu ekonomisty – specjalisty w dziedzinie gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi. Potrafi stosować przepisy prawa dotyczące gospodarki do typowych przypadków praktycznych. Jest przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach (w zasadzie wszystkich gałęzi i branż produkcji, przedsiębiorstwach usługowych) instytucjach finansowych (banki, instytucje nadzoru finansowego), urzędach skarbowych, organizacjach i instytucjach publicznych, np. urzędy gmin, starostwa powiatowe, urząd marszałkowski,

urząd wojewódzki i organizacjach pozarządowych (towarzystwach ekonomicznych), głównie na stanowiskach operacyjnych.

Dysponuje niezbędną wiedzą i umiejętnościami do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Studia przygotowują do kontynuacji edukacji na różnych kierunkach, w tym przede wszystkim na studiach drugiego stopnia na kierunku ekonomia.

## **Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**

Program studiów na kierunku ekonomia powstał przy założeniu tworzenia i realizacji praktycznego profilu kształcenia. Inspiracją dostosowywania wiodących treści kształcenia były przede wszystkim aktualne zapotrzebowania rynku pracy oraz sygnały płynące ze środowiska gospodarki. Program studiów podlegał koniecznym modyfikacjom stosownie do sugestii studentów, prowadzących zajęcia oraz interesariuszy z intencją uczynienia go doskonalszym merytorycznie i jak najlepiej odpowiadającym potrzebom zmieniającej się gospodarki i jej otoczenia oraz realiów rynku pracy. Zmiany te zawsze były starannie przemyślane, odpowiednio skonsultowane z wszystkimi, którzy mogli wnieść wartościowe spostrzeżenia i sugestie, czego efektem jest obecnie realizowany program.

Wyniki przeprowadzanej analizy sytuacji gospodarczej regionu, kraju jak i świata miały wpływ na dobór kluczowych **treści kształcenia** realizowanego programu studiów. Zawarte w nim treści programowe powstały w oparciu o konsultacje z pracownikami badawczo-dydaktycznymi oraz przedstawicielami praktyki gospodarczej.

### **Struktura programu kształcenia:**

W programie przedmioty zostały pogrupowane w moduły kształcenia - zajęć podstawowych i zajęć do wyboru. W ukształtowanej strukturze przedmiotów student nabywa wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Utworzona struktura programu wpływa na uzupełnianie się efektów uczenia się w ramach danej grupy tematycznej. Kierunkowe efekty uczenia się realizowane są poprzez przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty podstawowe, przedmioty do wyboru, seminaria oraz praktyki.

W programie studiów są 62 przedmioty. W grupie tych przedmiotów znajdują się język obcy i wychowanie fizyczne oraz 16 przedmiotów do wyboru, które zgrupowane są w dwóch blokach do wyboru, obejmujących atrakcyjne poznawczo i ważne praktycznie obszary - rachunkowości oraz podatków. Wiedza, kompetencje i umiejętności w tych zakresach dają szerokie możliwości zawodowe. Proponowanie studentom ich wyboru w pełni popierają interesariusze, a sami studenci z należytą rozważą, kierując się indywidualnymi preferencjami i predyspozycjami, wybierają którąś z tych ścieżek.

Kluczowe treści kształcenia na ocenianym kierunku obejmują przede wszystkim zagadnienia z zakresu ekonomii (m.in. makroekonomia, mikroekonomia, polityka gospodarcza, międzynarodowe stosunki gospodarcze, gospodarka regionalna, ekonometria,

analiza ekonomiczna), zagadnienia z zakresu prawa (ze szczególnym uwzględnieniem prawa gospodarczego, umów w obrocie gospodarczym, prawa karnego skarbowego), problematykę z zakresu nauk humanistycznych - ważką z punktu widzenia zagadnień istotnych dla przyszłej pracy absolwenta. Treści kształcenia ze względu na praktyczny profil kształcenia obejmują zagadnienia umożliwiające budowanie kompetencji zawodowych studentów – przyszłych ekonomistów. W tym zakresie koncepcja kształcenia koncentruje się na kształceniu modułowym w zakresie zajęć do wyboru A oraz zajęć do wyboru B. W poszczególnych modułach przedmioty są pogrupowane według pokrewnych treści. Umożliwia to uzupełnianie się efektów uczenia się w ramach danej grupy tematycznej, co przyczynia się do pełniejszego i bardziej kompleksowego uzyskiwania efektów uczenia się przez studentów.

W module zajęć do wyboru A treści kształcenia obejmują m.in. zagadnienia związane z rachunkowością finansową, budżetową, podatkową, rachunkowością zarządczą, sprawozdawczością finansową, rewizją finansową.

W module zajęć do wyboru B treści kształcenia odnoszą się m.in. do zagadnień dotyczących podatków bezpośrednich i pośrednich, podatków i opłat lokalnych, rozliczeń podatkowych, kontroli podatkowej, postępowań w sprawach podatkowych.

Treści kształcenia związane są z badaniami prowadzonymi w jednostce realizującej kierunek studiów, a także z osobami realizującymi na kierunku zajęcia zgodnie z reprezentowaną dyscypliną np. w obszarze nauk prawnych.

### **Harmonogram realizacji programu:**

Studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym trwają 6 semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Kierunek ekonomia prowadzony jest zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym.

Na studiach w trybie stacjonarnym realizowanych jest 1995 godz. dydaktycznych, w trybie niestacjonarnym 1350 godz. dydaktycznych. Łączny wymiar wykładów nie przekracza 40%, zaś ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i seminaria nie przekraczają 60% łącznej liczby godzin, co jest zgodne z Wytocznymi Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020 (uchwała Senatu UKW Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r.).

Student realizuje praktykę zawodową w wymiarze łącznym 480 godz., rozłożoną równomiernie: w przypadku studiów stacjonarnych w semestrach 3, 4, 5 i 6, a w przypadku studiów niestacjonarnych na II i III roku.

Efekty uczenia się zostały opracowane tak, aby student uzyskując wymaganą liczbę punktów mógł ukończyć studia zgodnie z czasem przewidzianym w Regulaminie Studiów.

### **Formy i organizacja zajęć:**

Zajęcia są organizowane w formie wykładów, konwersatoriów, laboratoriów, ćwiczeń i seminariów. Plan studiów realizowany jest w oparciu o przedmioty wymagające obecności na zajęciach. Przedmioty do wyboru realizowane są poprzez wybór jednego z dwóch proponowanych modułów oraz wybór seminarium.

Liczebności grup studenckich określa Uchwała Senatu UKW Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada.2018 r., zgodnie z którą realizuje się limity: wykład (do 150 osób), ćwiczenia audytoryjne i konwersatoryjne (25-35 osób), zajęcia laboratoryjne (12-20 osób), seminaria (max. 16 osób), lektoraty języków obcych (18-25 osób) i ćwiczenia WF (25-30 osób). Te regulacje obowiązują również na studiach niestacjonarnych.

W systemie USOSweb dostępne są karty przedmiotów, w których znajdują się informacje o metodach dydaktycznych, wymaganiach wstępnych i formalnych, formie i kryteriach zaliczenia, treściach programowych. Karty zawierają również wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej.

### **Metody kształcenia:**

Na kierunku ekonomia stosowany jest szeroki katalog metod kształcenia, który znacznie uatrakcyjni zajęcia i w skuteczniejszy sposób umożliwia realizację wyznaczonych efektów uczenia się. Metody kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do formy i specyfiki danego przedmiotu. Wśród metod wykorzystywanych na wykładach nauczyciele akademicy korzystają z wykładów: konwersatoryjnych, problemowych, monograficznych, wykładów z prezentacją danych z badań. Na kierunku znaczna liczba zajęć ma charakter aktywizujący (konwersatoria, laboratoria, seminaria). Wśród form zajęć aktywizujących dominują konwersatoria (stosowane metody to np.: praca ze źródłami, metoda problemowa, metody kooperatywne, prezentacje, analiza dokumentów formalno-prawnych, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, analizy zespołowe, dyskusje grupowe, indywidualne projekty), część zajęć realizowana jest w formie laboratoryjnej. Na seminariach do najczęściej stosowanych metod kształcenia należą metody: aktywizujące, dyskusyjne, pracy ze źródłami, problemowe, seminaryjne.

Kształcenie praktyczne studentów odbywa się, m.in., poprzez:

- pracę na studiach przypadków, analizę rzeczywistych problemów gospodarczych, poznawanie metod/narzędzi wykorzystywanych w praktyce,
- uczestnictwo w eksperckich wykładach na tematy związane z prowadzeniem biznesu w praktyce,
- włączenie w proces kształcenia wizyt w jednostkach gospodarczych,
- uczestnictwo studentów w konferencjach naukowych i spotkaniach z praktykami,
- odbywanie praktyk zawodowych.

W procesie kształcenia podejmowane są ciągłe działania mające na celu doskonalenie procesu dydaktycznego. Na szczególną uwagę zasługuje stosowanie metody nauczania w formie e-learningu. Jest to elastyczna forma dydaktyki umożliwiająca poprzez media elektroniczne pozyskiwanie lub uzupełnianie wiedzy. Zgodnie z Uchwałą Senatu Nr 52/2017/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.. W programie studiów na kierunku ekonomia przewidziano możliwość stosowania metody kształcenia na odległość (w wymiarze 5 pkt ECTS).

### **Program i organizacja praktyki:**

Podstawowym celem praktyki jest stworzenie warunków do osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Priorytetem jest sprawdzenie w praktyce wiedzy, umiejętności

i kompetencji nabytych w trakcie studiów oraz pomoc przy sprecyzowaniu zainteresowań zawodowych na przyszłość.

Praktyka zawodowa może być realizowana w jednostkach gospodarczych i instytucjach, których charakter działań związany jest z kierunkiem studiów, o ile istnieje tam możliwość zrealizowania założeń programowych praktyki. Student odbywa praktykę w wybranej przez siebie jednostce gospodarczej i zapoznaje się ze sposobem prowadzenia zinstytucjonalizowanych form działania.

Podczas praktyki student aktywnie uczestniczy w życiu jednostki gospodarczej oraz kreatywnie rozwiązuje problemy ekonomiczne, społeczne oraz organizacyjne. Uczy się m.in.: obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych zachodzących w gospodarce, wykorzystywania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu ekonomii i powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i rozwiązywania problemów, komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim; wykorzystuje poznane metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania oraz analizowania danych pozwalające opisywać struktury, a także instytucje gospodarcze oraz procesy zachodzące w nich i między nimi.

Student wskazuje miejsce praktyki dokonując wpisu na listę praktyk w Studium Praktyk Zawodowych. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane pomiędzy uczelnią a dyrektorem instytucji. Student zobowiązany jest do realizacji praktyki w 3, 4, 5, 6 semestrze, po 120 godzin, łącznie 480 godz. w uzgodnionych terminach. Dobowy czas pracy studenta odbywającego praktykę jest zgodny z czasem pracy jego opiekuna w instytucji. Wszelkie informacje związane z praktyką zawodową są dostępne na stronie internetowej Instytutu.

### **Organizacja procesu nauczania i uczenia się:**

Szczegółową organizację roku akademickiego ogłasza Rektor UKW w semestrze poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego. Zasady organizacji studiów, w tym wymagania dotyczące udziału studenta w procesie kształcenia i jego prawa zostały określone w Regulaminie Studiów. Proces kształcenia odbywa się zgodnie z aktualnym programem studiów.

W przypadku studiów niestacjonarnych zajęcia odbywają się podczas zjazdów weekendowych (zgodnie z przyjętym terminarzem zjazdów). Plany zajęć dydaktycznych dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dostępne są w systemie USOSweb oraz na stronie Instytutu.

### **Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie**

Zasady rekrutacji na studia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych są zatwierdzane corocznie właściwymi uchwałami Senatu UKW i zarządzeniami Rektora UKW. Informacje te są podawane do publicznej wiadomości poprzez strony internetowe: <http://rekrutacja.ukw.edu.pl/>, <https://irka.ukw.edu.pl/pl/>, na których znajdują się niezbędne i aktualne dane dotyczące: oferty kształcenia, kryteriów przyjęć kandydata na studia, harmonogramu rekrutacji, wymaganych dokumentów i ewentualnie ich formularzy, opłat,

zasad przyjmowania laureatów konkursów i olimpiad, informacje kontaktowe, zasad przyjmowania osób niepełnosprawnych, aktualnej podstawy prawnej rekrutowania na studia oraz poradnik dla kandydatów. Strona ta służy również do elektronicznego rejestrowania się kandydatów na portalu rekrutacyjnym UKW.

Ponadto szczegółowe warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2019/2020 zawarto w Uchwale Senatu UKW Nr 13/2018/2019 z 18 grudnia 2018 r. Zasady rekrutacji na oceniany kierunek określa Załącznik Nr 1 do przedmiotowej Uchwały. Szczegółowe zasady rekrutacji dotyczące bieżącego roku akademickiego określają, iż na ekonomię mogli rekrutować się kandydaci z „nową maturą”, kandydaci z dyplomem matury międzynarodowej oraz kandydaci ze „starą maturą”. Przyjęcie kandydatów na I rok studiów odbywa się na podstawie rankingu średniej ocen (punktów) uzyskanej z części pisemnej na egzaminie maturalnym. Ocnom ze świadectwa dojrzałości uwzględnianym w procesie kwalifikacji przyznaje się liczbę punktów wg § 3 Uchwały. Jeżeli kandydat na egzaminie maturalnym lub na egzaminie dojrzałości zdawał geografię, informatykę, historię lub wiedzę o społeczeństwie, to liczbę przyznanych punktów za wymienione przedmioty podwyższa się o 20%. Informacje te kandydaci mogą znaleźć na portalu rekrutacyjnym (<http://www.rekrutacja.ukw.edu.pl/oferta/studia-pierwszego-stopnia/ekonomia#.XWaELy4zbX4>).

### **Potwierdzanie efektów uczenia się**

Ogólne zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa Uchwała Senatu Nr 122/2014/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. Dodatkowo kwestie te zawiera Regulamin Studiów UKW w § 18 oraz procedura potwierdzania efektów uczenia się na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych z 11 czerwca 2019 r.

([https://wydzialnaukspoecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial\\_administracji/jakosc\\_ksztalce\\_nia](https://wydzialnaukspoecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_administracji/jakosc_ksztalce_nia)), jednak w przypadku ocenianego kierunku procedura ta nie ma zastosowania, gdyż na ekonomii nie była dotychczas przeprowadzana ocena programowa.

### **Skuteczność osiągania zakładanych efektów uczenia się**

Podstawowymi dokumentami wewnętrznymi regulującymi zasady systemu weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia jest Zarządzenie Rektora Nr 60/2017/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie funkcjonowania w Uczelni Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Regulamin Studiów UKW oraz obowiązująca na Wydziale procedura weryfikacji efektów uczenia się/kształcenia. Podnoszenie jakości kształcenia ma charakter permanentnego działania i jest nie tylko troską, ale i obowiązkiem całej społeczności akademickiej UKW przy współpracy z absolwentami oraz podmiotami zewnętrznymi. Doskonalenie jakości kształcenia obejmuje wszystkie etapy i aspekty procesu dydaktycznego, uwzględnia wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przydatne do życia w społeczeństwie obywatelskim oraz stosowne do wymagań rynku pracy, ma także na względzie proces monitorowania karier zawodowych absolwentów.

Proces realizacji, sprawdzania i oceny osiągania efektów uczenia się określony jest w kartach i sylabusach przedmiotów (dostępnych dla studentów na stronie [www.usosweb.ukw.edu.pl](http://www.usosweb.ukw.edu.pl)) lub sekretariacie (sylabusy przedmiotów realizowanych do roku

akad. 2018/2019). Proces ten jest również zgodny z przyjętą na Wydziale procedurą weryfikacji efektów uczenia się/kształcenia. Od roku akad. 2018/2019 wszystkie sylabusy są udostępniane w systemie USOSweb na mocy Zarządzenia Rektora UKW Nr 57/2017/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. Wzór sylabusu jest określony na poziomie uczelni, co ma swoje przełożenie na formularz sylabusu w USOSweb. Sylabusy określają informacje ogólne dotyczące przedmiotu oraz szczegółowe przeznaczone dla konkretnej grupy zajęciowej. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się opiera się na określonych dla danego przedmiotu metodach weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładowymi metodami weryfikacji są: egzamin (pisemny/ustny), test otwarty, test wyboru, praca pisemna, praca w grupach, prezentacja, opracowanie formularzy podatkowych, przygotowanie referatów, konwersacje pozwalające ocenić umiejętność argumentowania wyrażonego stanowiska. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów wynikają ze specyfiki poszczególnych przedmiotów. Ocena końcowa z przedmiotu ustalana jest często na podstawie wyników różnych prac, a skala ocen wynika z §22 Regulaminu Studiów UKW.

W okresie zaliczeniowym (semestr - studia stacjonarne, rok akademicki - studia niestacjonarne) student zobowiązany jest do uzyskania zaliczenia wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych planem studiów oraz złożenia obowiązujących egzaminów i uzyskania wymaganej liczby punktów ECTS. Podstawą zaliczenia dla studenta uczestniczącego w wymianie międzynarodowej oraz programu MOST jest zrealizowanie programu zatwierdzonego przez koordynatora instytutowego oraz Dziekana WAINs. Przebieg studiów odnotowuje się w systemie elektronicznym USOS.

W celu doskonalenia procesu dydaktycznego prowadzone są badania ewaluacji wewnętrznej po każdym semestrze. Wyniki ankietyzacji są przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Pozyskane informacje zwrotne od studentów dotyczą jakości środowiska kształcenia i pracy wykładowców na kierunku. Wnioski te stanowią podstawę konsultacji z dyrektorami, kierownikami, także na poziomie Rad Instytutu i Rad Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, w celu zapewniania odpowiedniej jakości kształcenia na Wydziale.

### **Uwagi o koncepcji i zasadach dyplomowania**

Program kształcenia przewiduje, jako warunek ukończenia studiów i otrzymania dyplomu, przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej połączone ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Zgodnie z obowiązującymi w uczelni aktami prawnymi student wybiera promotora pracy dyplomowej, w ramach kompetencji naukowych promotorów oraz ich doborem zgodnym z kierunkiem studiów, przed zakończeniem semestru poprzedzającego semestr, w którym zaplanowane jest seminarium. Ostateczny skład grup seminaryjnych zostaje zatwierdzony przez Dyrektora Instytutu nie później niż w drugim tygodniu semestru, w którym rozpoczyna się seminarium. Zgodnie z planem i programem studiów student realizuje zajęcia z seminarium dyplomowego, którego efektem jest napisanie pracy dyplomowej. Semestr przed terminem ukończenia studiów przez studenta promotor przedstawia temat pracy dyplomowej do akceptacji przez Dyrektora Instytutu pod kątem zgodności ze studiowanym kierunkiem/specjalnością. Praca musi być przygotowana zgodnie ze standardami prac opracowanymi w celu uzyskania tytułu zawodowego licencjata, musi



stanowią opracowanie oryginalne z poszanowaniem praw autorskich, opierać się na aktualnym stanie prawnym i właściwej liczbie źródeł, zawierać wyniki badań własnych o praktycznym wymiarze oraz, w celu weryfikacji jej oryginalności, przejść przez JSA. Opis tematyki prac dyplomowych na kierunku ekonomia przedstawiono w zał. 2.7.

Procedurę składania pracy dyplomowej określa Zarządzenie Rektora UKW Nr 28/2018/2019 z dnia 8 kwietnia 2019 r., Regulamin Studiów oraz Uchwała Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych nr 69/2018/2019 dnia 11 czerwca 2019 r. w sprawie szczegółowej procedury i zasad dyplomowania na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych. Dodatkowo na stronie WAiNS zamieszczono Wskazówki dotyczące prac dyplomowych (licencjackich oraz magisterskich) przygotowywanych przez studentów Wydziału Administracji i Nauk Społecznych UKW, mające być pomocą dla studentów.

Dotychczas na ocenianym kierunku egzamin dyplomowy złożyli studenci dwóch roczników (2015/2016 i 2016/2017) o profilu ogólnoakademickim. Najlepsze prace dyplomowe brały udział w trybie konkursowym na najlepszą pracę dyplomową na WAiNS

Z uwagi na fakt, że kierunek ekonomia ma dopiero absolwentów dwóch roczników 2017/2018 i 2018/2019 śledzenie losów absolwentów jest mocno ograniczone. Pomimo tego, iż na UKW nie ma studiów drugiego stopnia z ekonomii, absolwenci mogą kontynuować naukę w macierzystym Instytucie na kierunku administracja, na którym specjalnie dla absolwentów ekonomii od roku akad. 2017/2018 uruchomiono początkowo specjalność, teraz moduły kształcenia z zakresu administracji w gospodarce. Część absolwentów decyduje się podjąć dalszą edukację na innych uczelniach publicznych, które oferują studia na drugim stopniu na kierunku ekonomia. Jednym z celów władz Uczelni, Wydziału i Instytutu jest doprowadzenie w przyszłości do uruchomienia studiów drugiego stopnia z ekonomii. Zaznaczyć należy, że wyniki monitoringu losów absolwentów są opracowywane w formie raportu przez odrębną jednostkę UKW.

#### **Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry**

Kompetencje oraz liczebność kadry prowadzącej zajęcia na kierunku ekonomia postrzegać trzeba przez pryzmat kilku zmiennych, niezależnych od UKW:

- a) podczas trzech pierwszych lat funkcjonowania Ekonomii obowiązywało minimum kadrowe; od roku 2018/2019 to kryterium zostało zniesione,
- b) Wpływ na kadre ma wdrażana reforma nauki i szkolnictwa wyższego, zwłaszcza formuła grupowania przedstawicieli poszczególnych dyscyplin w ramach jednorodnych podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu,
- c) rozwój kadry jest procesem ciągłym, ekonomia na UKW w Bydgoszczy rozpoczyna dopiero piąty rok funkcjonowania.

Kadra etatowa dla ocenianego kierunku to stabilny, ciągle rozbudowywany zespół nauczycieli akademickich. Niemal wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone są obecnie przez wykładowców zatrudnionych na etacie w podstawowym miejscu pracy. W roku akademickim 2019/2020 kształcenie poprowadzi 22 pracowników etatowych kadry

akademickiej (nie uwzględniono lektoratów i WF) oraz 1 zatrudniony w postaci umów cywilno-prawnych.

**Liczebność kadry prowadzącej kształcenie na kierunku Ekonomia:**

<b>Rok akademicki</b>	<b>Profesorowie</b>	<b>Adiunkci</b>
2015/2016	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni (historia o specjalności historia gospodarcza)</li> <li>– dr hab. Marek Szczepaniec, prof. uczelni<sup>a</sup> (ekonomia)</li> <li>– dr hab. Janusz Wiśniewski, prof. uczelni (prawo o specjalności prawo pracy)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr Mirosław Geise (ekonomia)</li> <li>– dr Witold Goszka (ekonomia)</li> <li>– dr Jolanta Laskowska (ekonomia)</li> <li>– dr Piotr Sworowski (matematyka)</li> <li>– dr Aldona Uziębło (ekonomia)</li> <li>– dr Jacek Żbikowski (nauki o zarządzaniu)</li> </ul>
2016/2017	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni,</li> <li>– dr hab. Andrzej Jezierski, prof. uczelni<sup>a</sup> (ekonomia)</li> <li>– dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni,</li> <li>– dr hab. Marek Szczepaniec, prof. uczelni<sup>a</sup></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr Paweł Antoszak (ekonomia)</li> <li>– dr Witold Goszka</li> <li>– dr Adam Jakuszewicz (prawo)</li> <li>– dr Jolanta Laskowska</li> <li>– dr Karol Smoter (prawo)</li> <li>– dr Aldona Uziębło</li> </ul>
2017/2018	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni</li> <li>– dr hab. Andrzej Jezierski, prof. uczelni<sup>a</sup></li> <li>– dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni,</li> <li>– dr hab. Marek Szczepaniec, prof. uczelni<sup>a,b</sup></li> <li>– dr hab. Janusz Wiśniewski, prof. uczelni</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr Paweł Antoszak</li> <li>– dr Witold Goszka</li> <li>– dr Adam Jakuszewicz (prawo)</li> <li>– dr Piotr Sworowski</li> <li>– dr Karol Smoter</li> <li>– dr Aldona Uziębło</li> </ul>
2018/2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni</li> <li>– dr hab. Andrzej Jezierski, prof. uczelni<sup>a,c</sup></li> <li>– dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr Paweł Antoszak</li> <li>– dr Marcin Borsuk (ekonomia)</li> <li>– dr Ewa Dziawgo (ekonomia)</li> <li>– dr Witold Goszka</li> <li>– dr Aldona Uziębło</li> </ul>
2019/2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni</li> <li>– dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dr Paweł Antoszak</li> <li>– dr Marcin Borsuk</li> <li>– dr Ewa Dziawgo</li> <li>– dr Witold Goszka</li> <li>– dr Magdalena Szczepańska (socjologia<sup>d</sup>)</li> <li>– dr Agnieszka Szczepkowska – Flis (ekonomia)</li> <li>– dr Aldona Uziębło</li> </ul>

<sup>a</sup>I miejsce pracy Uniwersytet Gdański

<sup>b</sup> zakończenie współpracy z dniem 30 września 2018r.

<sup>c</sup> zakończenie współpracy z dniem 30 czerwca 2019r.

<sup>d</sup> deklaracja przynależności do dyscypliny naukowej ekonomia

Dodatkowo, zajęcia prowadzą prawnicy o predylekcjach ważnych dla ekonomii: dr Dagmara Jaroszevska-Choraś, dr Agnieszka Kilińska-Pękacz, dr Tomasz Knepka, dr Anita Kubanek, dr hab. Radosław Krajewski, prof. uczelni, dr Marek Mrówczyński, dr Anna

Nowakowska, dr Karol Smoter. Tak dobrana, specjalistyczna kadra pozwala pozytywnie zdywersyfikować obsadę i korzystnie wpływa na jakość procesu kształcenia.

Od 1 października 2019 r. pracownicy tworzą Katedrę Ekonomii (kierownik: dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni w ramach Instytutu Prawa i Ekonomii; zastępca dyrektora Instytutu ds. ekonomii: dr Aldona Uziębło). Te dziewięć osób, zatrudnionych w UKW jako podstawowym miejscu pracy, tworzy dobry zespół badaczy i dydaktyków na miarę możliwości i potrzeb kierunku. Pracownicy są specjalistami z różnych obszarów ekonomii, dzięki czemu zespół jest spójny, a jednocześnie kompleksowy. Dodatkowym atutem kadry jest fakt, że są to osoby w sile wieku badawczo-dydaktycznego, mogące na UKW spożytkować swoje wcześniejsze doświadczenia wyniesione z różnych uczelni (Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Wyższa Szkoła Bankowa).

Zaznaczenia wymaga, że trudno ten ciągle młody zespół porównywać z wieloletnim potencjałem innych uniwersytetów, ale w odniesieniu do mniejszych uczelni prezentuje się on więcej niż dobrze. Docelowo ekonomistów zatrudnionych w UKW powinno być nie mniej jak dwunastu, co stanowi minimalne kryterium funkcjonowania ekonomii jako samodzielnej dyscypliny naukowej. Konieczność zapewnienia tzw. minimum kadrowego została zniesiona na tyle niedawno, że trudno wymagać, aby - będąca jednak procesem - budowa zespołu osób pracujących na UKW jako w podstawowym miejscu pracy, w tak krótkim czasie mogła być ukończona.

### **Rozwój i doskonalenie kadry:**

W ciągu kilku lat istnienia kierunku ekonomia, najważniejszym osiągnięciem było uzyskanie przez dr hab. Mirosława Geise stopnia dr hab. w zakresie ekonomii.

Wszystkie osoby prowadzące zajęcia mają kompetencje do prowadzonych przedmiotów oraz stosowny dorobek naukowy i/lub niezbędne doświadczenie praktyczne. Doświadczenie potwierdzone jest uczestnictwem kadry naukowo-dydaktycznej w szkoleniach z serii Innowacyjny Dydaktyk, kursach zdalnego nauczania oraz metodyki kształcenia zdalnego. Upraktycznienie prowadzonych zajęć dydaktycznych jest możliwe dzięki zatrudnieniu kadry, posiadającej nie tylko odpowiednie wykształcenie pozwalające na prowadzenie zajęć dydaktycznych, ale także reprezentującej różne środowiska zawodowe, sfery życia społeczno-gospodarczego, prowadzącej działalność gospodarczą, społeczną, administracyjną w zakresie zbieżnym z kierunkiem ekonomia. Wśród kadry jest biegły rewident, członek zarządu, wiceprezes stowarzyszenia, pracownik NBP, główny księgowy, przedsiębiorca, licencjonowany makler papierów wartościowych. Kadra naukowo-dydaktyczna jest także zaangażowana w różnego rodzaju organizacje społeczne, takie jak: Polska Izba Biegłych Rewidentów, Polskie Stowarzyszenie Finansów i Bankowości, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Gdańsku, Polskie Towarzystwo Matematyczne, Polskie Towarzystwo Statystyczne, Polsko-Ukraińskie Towarzystwo Matematyczne, Rada Naukowa przy Polskim Towarzystwie Ekonomicznym w Bydgoszczy, Stowarzyszenie Finansów i Rachunkowości na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, zarząd (wiceprezes) Stowarzyszenia Księgowych w Polsce/Oddział w Gdańsku.

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Polityka uwzględnia też systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów (ankietyzacja zajęć). Pracownicy zachęceni są do uczestnictwa w projektach podnoszących umiejętności dydaktyczne; jest to także kryterium oceny pracowniczey (możliwość otrzymania nagród rektorskich).

Aktualny wykaz dorobku naukowego nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku jest udostępniony również w zasobach Bazy dorobku pracowników prowadzonej przez Sekcję Informacji Naukowej Biblioteki UKW, a także w Internecie (bazy Google Scholar, Scopus, Web of Science). W bieżącym roku akademickim każdy nauczyciel akademicki posiada własny numer ORCID, gdzie na bieżąco aktualizuje widoczność własnego dorobku naukowego.

Obsadę zajęć kierunku ekonomia w roku akad. 2019/2020 oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, ich kompetencje i osiągnięcia dydaktyczne zawiera zał. 2.4.

#### **Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie**

Do końca roku akademickiego 2018/2019 Wydział Administracji i Nauk Społecznych dysponował salami dydaktycznymi w budynku przy ul. Ogińskiego 16. Ponadto Wydział korzystał, stosownie do potrzeb i zgodnie z formułą ogólnouniwersyteckiego charakteru budynków, z auli, pracowni i sal ćwiczeniowych w innych budynkach Uniwersytetu, w szczególności przy ul. Poniatowskiego 12, Chodkiewicza 30, Jagiellońskiej 11. Są to miejsca położone blisko siebie, a Studenci mieli prawo pierwszeństwa przy planowaniu zajęć. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne wyposażone zostały w multimedia oraz spełniają standardy właściwe dla wsparcia osób z niepełnosprawnościami. W budynku przy ul. Ogińskiego 16 mieścił się także dziekanat Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, sekretariat Instytutu Prawa, Administracji i Zarządzania oraz gabinety wykładowców, w tym prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia.

Od roku akademickiego 2019/2020 Instytut Prawa i Ekonomii, w ramach którego funkcjonuje kierunek ekonomia, mieści się w wyremontowanym budynku przy pl. Weyssenhoffa 11, w ramach którego studenci mają do dyspozycji łącznie 23 sale. Wokół strzeżonego, ogrodzonego budynku rozciąga się teren zielony, w obrębie kilkudziesięciu metrów znajdują się punkty gastronomiczne, kampus UKW ze stołówką oraz przystanki autobusowe. W pobliżu znajduje się także Biblioteka UKW. Miejsca parkingowe dla studentów znajdują się przy bibliotece, w kampusie UKW przy ul. Chodkiewicza 30 oraz na parkingu przy ul. Ogińskiego 1.

W budynku na Weyssenhoffa 11 mieszczą się także sekretariat Instytutu oraz gabinety pracowników Instytutu, w tym prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia. Dzięki jego

pozyskaniu na rzecz Instytut Prawa i Ekonomii nastąpiło polepszenie warunków odbywania zajęć przez studentów, m. in. pozwalając na ich pełne realizowanie w jednym miejscu.

W budynku przy ul. Ogińskiego 16 pozostał natomiast dziekanat oraz powstała siedziba Dyrektora IV Kolegium Dydaktycznego, któremu dydaktycznie podlega IPiE. Instytut pozostaje też dysponentem znajdującej się tam sali wykładowej nr 12 oraz wielostanowiskowej pracowni komputerowej.

Zajęcia sportowe odbywają się we wszechstronnie wyposażonym, łącznie z basenem, Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu na ulicy Sportowej 2 w Bydgoszczy.

[https://cekfis.ukw.edu.pl/jednostka/studium\\_w\\_f](https://cekfis.ukw.edu.pl/jednostka/studium_w_f)

### **Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej:**

UKW posiada zintegrowaną lokalną sieć teleinformatyczną obejmującą wszystkie wydziały Uczelni. W obu segmentach sieci: administracyjnym i studenckim – pracuje sześć serwerów fizycznych oraz kilkanaście serwerów wirtualnych. Sieć w warstwie serwerowej i klienckiej pracuje w oparciu o technologie firmy Microsoft (Windows Server 2008, 2012, Windows 7/8/10). Uczelnia dysponuje również serwerem terminali, który umożliwia studentom pracę zdalną z domu lub innego dowolnego miejsca. Sieć LAN podłączona jest do Internetu szybkim Nielimitowanym Łączem Symetrycznym o prędkości maksymalnej i gwarantowanej 32 Mb/s. Uczelnia posiada własny serwer www oraz serwer pracy grupowej, w tym poczty elektronicznej. Sieć lokalna działa z prędkościami 100 Mb/s lub 1 Gb/s. Ponadto Uczelnia wykorzystuje inne informatyczne systemy wspomagania decyzji, w tym system elektronicznego zarządzania i wymiany dokumentacji MS Sharepoint. Stosowane rozwiązania zwiększają efektywność pracy, stanowią istotne ogniwo centralnego systemu zarządzania Uczelnią, a także przyczyniają się do podniesienia jakości dydaktyki. Każdy student ekonomii ma możliwość bezpłatnego założenia konta poczty elektronicznej. W sieci funkcjonuje także oprogramowanie obsługi dziekanatu (system e-dziekanat), oprogramowanie finansowo-księgowo, system obsługi biblioteki, w tym biblioteka cyfrowa (dostępna ze wszystkich stacji sieci), jak również systemy centralnego zarządzania ochroną antywirusową i kopiami bezpieczeństwa.

Znacznym ułatwieniem w należytej obsłudze procesu dydaktycznego jest planowanie zajęć w programie USOS Planista, co umożliwia racjonalne gospodarowanie godzinami planowania zajęć przy pełnym wykorzystaniu najlepszych pomieszczeń dydaktycznych. Istnieje również wspomagający planowanie System Rezerwacji Sal (SRS), dający możliwość bieżącego doplanowywania dodatkowych zajęć lub spotkań.

### **Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:**

Wszystkie budynki, z których korzystają studenci UKW są w pełni dostosowane do potrzeb osób o niepełnosprawności ruchowej. Uniwersytet prowadzi całościowe, skoordynowane działania na rzecz wszystkich studentów z niepełnosprawnościami.

<https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl//strona/niepelnosprawni/>

Obecnie na kierunku ekonomia studiuje 13 studentów z niepełnosprawnościami, w tym jedna osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim.

**Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych** (od 10.2019 Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami) we współpracy z innymi pracownikami oraz środowiskiem studentów niepełnosprawnych na bieżąco zajmuje się rozpoznawaniem ich potrzeb i problemów. Podejmowane są działania mające na celu stwarzanie warunków do pełnego udziału studentów niepełnosprawnych w procesie kształcenia. W tym celu Biuro świadczy określone usługi oraz udziela wsparcia finansowego i organizacyjnego, a także podejmuje działania na rzecz likwidacji przeszkód i barier, w tym także architektonicznych. Biuro współpracuje z różnymi organizacjami pozarządowymi, innymi uczelniami czy ośrodkami szkolno-wychowawczymi.

Studentom z niepełnosprawnościami uczelnia oferuje:

- wsparcie psychologiczne,
- asystentów dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim oraz dla osób niewidomych, zgodnie ze wskazaniem w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności,
- alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego (goalball, szachy),
- digitalizację materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych,
- indywidualne zajęcia dla osób niewidomych (np. orientacja przestrzenna, tyfloinformatyka),
- możliwość korzystania ze zbiorów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej UW,
- wsparcie logopedyczne dla osób z wadą wymowy,
- język angielski dla osób słabosłyszących,
- sekcje sportowe (goalball, tenis stołowy).

Uczelnia udziela pomocy finansowej studentom z niepełnosprawnościami poprzez stypendia oraz pomoc organizacyjną przez opiniowanie wniosków o indywidualną organizację studiów, przyjmowanie wniosków o urlop zdrowotny, a także pomoc w wypełnianiu wniosków do programu PFRON „Aktywny samorząd” – Moduł II.

W celu ułatwienia nauki oraz korzystania z zasobów bibliotecznych UKW zapewnia lupy dla osób słabowidzących w bibliotece, urządzenie lektorskie dla osób niewidomych, dyktafony dla osób mających problemy z robieniem notatek. W Oddziale Wypożyczeń dostępna jest usługa tłumacza języka migowego online dla osób niesłyszących i słabosłyszących. Dodatkowo w aulach znajduje się pętla indukcyjna. W bibliotece studenci mają możliwość z korzystać z pomieszczeń komputerowych (które są dostosowane do osób niewidomych, słabowidzących oraz poruszających się na wózkach). Co więcej, do ich dyspozycji jest tablica interaktywna oraz program DisplayNote dostosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz wzroku (z dodatkowym nagłośnieniem dla osób słabosłyszących).

Na kierunku ekonomia jedna ze studentek (z mózgowym porażeniem dziecięcym) ze względu na wadę wymowy korzysta z indywidualnych zajęć z języka niemieckiego. Natomiast dla studenta poruszającego się na wózku inwalidzkim dostosowywany jest odpowiednio plan zajęć.

Dużą rolę w społeczności akademickiej odgrywa Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych, które jest nie tylko głosem i reprezentacją samych osób zainteresowanych, ale także pomysłodawcą różnych inicjatyw i imprez.

[https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/strona/niepelnosprawni/studenci\\_niepelnosprawni\\_ukw](https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/strona/niepelnosprawni/studenci_niepelnosprawni_ukw)

Należy podkreślić zwłaszcza usprawnienia w budynku biblioteki. Została ona uhonorowana dyplomem „Przyjazny 2013”, przyznawanym przez Bydgoski oddział Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, za troskę o jakość przestrzeni dla wszystkich użytkowników w kategorii budynków użyteczności publicznej, a także otrzymała pierwszą nagrodę w kategorii „Przyjazna przestrzeń” w konkursie Lodołamacze 2018 za zapewnienie użytkownikom z różnym rodzajem niepełnosprawności całkowitego dostępu do korzystania z zasobów bibliotecznych.

### **Informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy**

Biblioteka UKW jest jednostką wspomagającą działalność naukowo-dydaktyczną Instytutu Prawa i Ekonomii. To największa biblioteka naukowa w Bydgoszczy i druga pod względem zasobów w województwie kujawsko-pomorskim. Powierzchnia całkowita budynku przy ul. Szymanowskiego 3 wynosi 18 000 m<sup>2</sup> i mieści scalone zbiory w liczbie blisko 800 000 jednostek. W budynku znajdują się nowoczesne magazyny, sale dydaktyczne, pracownie i czytelnie, jak również duży obszar z wolnym dostępem do półek, przestrzenie społeczne, pomieszczenia do pracy indywidualnej i grupowej, pracownie internetowe i multimedialne, a także przestrzenie wystawowe i dobrze wyposażona sala konferencyjna na 200 osób.

Biblioteka czynna jest dla użytkowników przez sześć dni tygodnia, w sumie 60 godzin tygodniowo.

Zasoby Biblioteki UKW na koniec 2018 obejmowały łącznie 758 969 jednostek bibliotecznych. Księgozbiór każdej z dziedzin jest systematycznie powiększany poprzez zakupy, dary i wymianę. Do chwili obecnej opisy 84% zbiorów zostały włączone do systemu bibliotecznego Horizon, co umożliwia czytelnikom zamawianie ich zarówno na terenie biblioteki, jak i z dowolnego komputera podłączonego do Internetu. W strefie Wolnego Dostępu użytkownicy mają możliwość bezpośredniego dostępu do najnowszych i najbardziej poczytnych książek. Zgromadzono tu łącznie 139 590 woluminów.

Jedną z form korzystania ze zbiorów Biblioteki jest nieodpłatne skanowanie zbiorów i ich przesłanie przy użyciu e-maila przez studenta na własne konto, co istotnie ułatwia dostęp do zbiorów i źródeł informacji. Pracownicy w zależności od bieżących potrzeb mają możliwość, poprzez zakładkę na stronie internetowej biblioteki złożyć zamówienie na zakup nowych książek, na co władze IPiE przeznaczają corocznie własne środki.

Zasoby Biblioteki zawierają około 11870 woluminów z zakresu nauk ekonomicznych i nauk o finansach (z tego około 2797 dostępnych jest w Strefie Wolnego Dostępu), oraz 96 tytułów czasopism i serii wydawniczych. Z czasopism w wersji drukowanej, zarówno polskich jak i zagranicznych, można korzystać w Czytelni Oddziału Czasopism. W ostatnich miesiącach zasoby biblioteki wzbogacono o kilkadziesiąt najnowszych publikacji z zakresu ekonomii.

Biblioteka Uniwersytecka zapewnia także możliwość korzystania z zasobów niezbędnych do nauki poszczególnych przedmiotów na kierunku ekonomia. Są to przede wszystkim aktualne podręczniki, w tym najnowsze wydawnictwa objęte formułą do korzystania na miejscu, chyba że dany tytuł jest w posiadaniu w kilku egzemplarzach.

## **Źródła elektroniczne**

Dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki użytkownicy mają możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. W 2018 roku UKW posiadała dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych (Ebsco, Science Direct, Springer Link, Wiley Online Library, PsycARTICLES, Web of Science, Scopus, Legalis), w ramach których użytkownicy mogą korzystać z 39 baz danych, 51566 e-książek oraz 17365 tytułów czasopism.

Dla dyscypliny Ekonomia i finanse dostępnych elektronicznie jest łącznie 623 tytułów czasopism tematycznych oraz 5881 tytułów książek. Publikacje cyfrowe z dziedziny ekonomii i finansów, dostępne dla studentów i pracowników UKW w bazach komercyjnych: łącznie 1283 tytuły czasopism naukowych oraz 6042 tytuły książek, w tym:

- a) Ebsco: czasopisma - 962.
- b) Wiley Online Library: czasopisma - 95, książki - 24.
- c) Science Direct: czasopisma - 138, książki - 40.
- d) Springer: czasopisma - 88, książki - 5978.

Razem: 1283 czasopisma oraz 6042 książki.

## **Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.**

### **Zakres i formy współpracy z instytucjami otoczenia społeczno – gospodarczego**

Ważnym elementem funkcjonowania Instytutu Prawa i Ekonomii, a w jego ramach kierunku ekonomia, jest współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. Dotyczy ona dwóch uzupełniających się przestrzeni:

- pierwszej, mającej wpływ na kształtowanie programu studiów, oraz
- drugiej, pozwalającej na kontakty z podmiotami zewnętrznymi.

Obie formy pozwalają rozbudowywać i modyfikować program studiów, dostosowując go do zmiennych wymogów rynkowych, budować wizerunek jednostki w środowisku społeczno-gospodarczym i rozszerzać oraz uzupełniać kompetencje i umiejętności studentów nabywane w trakcie studiów.

Dla kształtowania programu studiów kluczowe są kontakty z interesariuszami zewnętrznymi. Kryterium doboru oparto na faktycznych związkach interesariuszy z praktyką gospodarczą w różnych obszarach. Obecnie interesariuszami zewnętrznymi na kierunku Ekonomia są osoby, reprezentujące m.in.:

- Bank Pekao BP S.A. Oddział w Bydgoszczy,
- Regionalny Związek Pracodawców „Pracodawcy Pomorza i Kujaw”,
- Remondis Bydgoszcz Sp. z o.o.,
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy Sp. z o.o.,
- AB PLUS Czesław Tyburek,
- Alfa Sp. z o.o. Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Produkcyjno–Usługowe.

To powszechnie znane podmioty gospodarcze, a dzięki ich wsparciu program studiów na kierunku ekonomia w pełni odpowiada potrzebom rynku pracy, jest kompleksowy, umożliwia uzyskanie przez studentów wiedzy, kompetencji i umiejętności na wysokim



poziomie. Interesariusze zewnętrzni byli zaangażowani i akceptowali modyfikacje programu, będąc także inspiratorami zmian. Kontakty są oparte na indywidualnych spotkaniach władz Instytutu z interesariuszami, którzy akceptują i zachęcają do dalszego rozwijania kierunku ekonomia. Wymiar sformalizowany występuje jedynie na niezbędnym poziomie koniecznej dokumentacji. Współpraca prowadzona jest nie tylko w ramach kierunku ekonomia, ale także w innych prowadzonych przez Instytut (administracja, prawo w biznesie i kryminologia), co tworzy korzystny konglomerat korzyści w tym zakresie.

Należy podkreślić wyjątkową rolę Banku PKO BP SA; w oparciu o umowę o współpracy studenci odbywali praktyki zawodowe, a niektórzy z absolwentów podjęli pracę. Porozumienie z tym bankiem owocuje także spotkaniami ze studentami, choćby na etapie wyboru specjalności (obecnie bloków przedmiotów).

Cenna jest kooperacja z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy, w ramach której Studenci uczestniczą m.in. w certyfikowanych szkoleniach z systemu Strateg.

<https://barr.pl/event/banki-i-bazy-danych-gus-jak-sie-w-nich-odnalezc-system-monitorowania-rozwoju-strateg/>

UKW podpisało także umowę o współpracę z bydgoskim Oddziałem ZUS, co pozwala uczestniczyć studentom w licznych spotkaniach i wykładach oraz ubiegać się o praktyki i staże. W ramach kooperacji z NBP, studenci odbyli wizytę studyjną w tym banku, a współpraca z Fundacją Stacja Motywacja zaowocowała szkoleniem dla studentów z narzędzi Shark.

Na wyróżnienie zasługuje także współpraca Uniwersytetu z władzami Bydgoszczy. To w jej ramach Instytut Prawa, Administracji i Zarządzania otrzymał wsparcie finansowe na zakup sprzętu komputerowego, a ważną przesłanką jego udzielania był m.in. rozwój kierunku ekonomia.

Współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym to także liczne spotkania z praktykami, w tym przykładowo z przedstawicielami firmy Taxomatic, audytorem UKW, przedstawicielem firmy Atos Polska S.A., przedstawicielem firmy Lafrentz, pracownikiem Państwowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy, jak też funkcjonariuszami Policji oraz CBA. Prócz tego Instytut podjął współpracę z Fundacją Court Watch Polska <https://courtwatch.pl/>. Współpracuje także z Aresztem Śledczym w Bydgoszczy, bydgoskimi samorządami adwokatów i radców prawnych, Strażą Miejską w Bydgoszczy oraz organizatorami Welcomomy Forum in Toruń <https://www.welcomomy.pl/> Studenci Wydziału Administracji i Nauk Społecznych byli także w Sejmie RP.

Inne podmioty zewnętrzne, współpracujące z IPIE, to Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Bydgoszczy <https://pte.bydgoszcz.pl/> oraz Bydgoskie Towarzystwo Naukowe <http://www.btn.utp.edu.pl/>. Stanowią one płaszczyzny aktywności wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia, ale także pozostają otwarte dla studentów tego kierunku. Do współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Instytutu zaliczyć także należy zapraszanie ekspertów z różnych dziedzin, w tym ramach projektu „Kino Studenckie Paragraf” oraz projektu „Nowoczesny Uniwersytet”. W ramach tego pierwszego projekcje filmów (oparte na umowie z ZAIKS) poprzedzają wykłady specjalistów, zaś w ramach drugiego mają miejsce liczne specjalistyczne szkolenia, szczególnie cenne dla studentów ekonomii. UKW jest także członkiem sieci Santander Universidades, w ramach której można brać udział w licznych projektach badawczych.

Oryginalną perspektywę współpracy tworzy przeprowadzany od wielu lat Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie na Uczniów Szkół Średnich (wcześniej Ponadgimnazjalnych), w ramach którego Instytut współpracuje ze wszystkimi szkołami województwa kujawsko-pomorskiego. W roku akademickim 2018/2019 jego edycja poświęcona była problematyce przedsiębiorczości (temat konkursu to „Być przedsiębiorcą w Polsce. Ułatwienia i utrudnienia z perspektywy młodzieży – przyszłych przedsiębiorców”,

[https://www.ukw.edu.pl/strona/wiedza\\_o\\_spoleczenstwie/wiedza\\_o\\_spoleczenstwie](https://www.ukw.edu.pl/strona/wiedza_o_spoleczenstwie/wiedza_o_spoleczenstwie), a więc szczególnie ważnej z perspektywy ekonomii. Każda edycja ma swojego patrona, a dotychczas byli nimi m.in. Kujawsko-Pomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, CBA, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Ważnym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest także kooperacja z lokalnymi mediami (przede wszystkim z Radiem PIK oraz TVP Oddział w Bydgoszczy), w których w charakterze ekspertów występują pracownicy IPAiZ, w tym wypowiadając się co do bieżących kwestii ekonomicznych.

Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku ekonomia aktywnie wspierają coroczną inicjatywę Bydgoski Festiwal Nauki. W jego ramach dla mieszkańców Bydgoszczy i okolic prowadzą wykłady, warsztaty i inne formy popularyzowania wiedzy ekonomicznej, w ten sposób szeroko współpracując ze środowiskiem lokalnym.

Realizacja praktyk zawodowych w licznych podmiotach gospodarczych i instytucjach finansowych stanowi cenną możliwość nawiązywania kolejnych kontaktów oraz bieżącej weryfikacji oczekiwań rynkowych wobec absolwentów ekonomii.

Należy podkreślić, że realizując program kształcenia w oparciu o profil praktyczny, IPAiZ kładzie duży nacisk na prowadzenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w całym cyklu kształcenia. Ma to na celu powiązanie procesu i efektów uczenia się na kierunku ekonomia z potrzebami rozwojowymi i kadrowymi miasta Bydgoszcz, wskazywanymi m.in. przez pracodawców.

## **Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku**

Doceniając rolę umiędzynarodowienia procesu kształcenia, władze UKW utworzyły Uniwersyteckie Biuro Współpracy Międzynarodowej, prowadzące m.in. kampanie promocyjne wyjazdów zagranicznych

[http://www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?\\_m=2&\\_id=117](http://www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?_m=2&_id=117). Studenci otrzymują w nim kompleksową pomoc w zakresie zorganizowania wyjazdu zagranicznego.

Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych oraz weryfikację i ocenę osiągnięcia przez nich wymaganych kompetencji językowych prowadzi jednostka międzywydziałowa UKW, Studium Języków Obcych

[https://studiumjezykow.ukw.edu.pl/jednostka/studium\\_jezykow\\_obcych](https://studiumjezykow.ukw.edu.pl/jednostka/studium_jezykow_obcych)

Zapewnia ono wybór języków: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego. Studium należy do grona Centrów Certyfikacji Językowej TOEIC (Test of English for International Communication) oraz TELC (The European Language Certificates).

Konwersatorium z języka obcego obejmuje I oraz II rok studiów i kończy się egzaminem; zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji studenci powinni osiągnąć poziom biegłości językowej B2. Zajęcia dla studentów studiów stacjonarnych odbywają się raz w tygodniu, 2 godziny lekcyjne w jednym bloku przez 4 semestry. Na studiach niestacjonarnych program nauczania lektoratu języka obcego wynosi 70 godzin.

### Wymiana międzynarodowa studentów i kadry

W ramach wykorzystania wzorców międzynarodowych i międzynarodowej praktyki Instytut Prawa, Administracji i Zarządzania podjął współpracę z zagranicznymi placówkami naukowymi, w szczególności w ramach indywidualnych kontaktów jego pracowników. W tym zakresie wyjątkowo cenne są wyjazdy w ramach programu Erasmus+. Pracownicy zdobywali doświadczenia na takich uczelniach, jak Eotvos Lorand University na Węgrzech, University of Bucharest w Rumunii, Uniwersytet de la Laguna w Hiszpanii, Uniwersytet w Granadzie w Hiszpanii, University of Rijeka w Chorwacji, Universidade Nova de Lisboa w Portugalii, Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

Strategia umiędzynarodowienia kierunku ekonomia opiera się na koncepcji wzmacniania indywidualnych kontaktów pracowników z uczelniami zagranicznymi i pracownikami tam zatrudnionymi. Pracownicy UKW uczestniczą w międzynarodowych konferencjach naukowych, są współwykonawcami zadań w grantach realizowanych w zagranicznych uniwersytetach, aplikują o wyjazdy na staże zagraniczne. Suma indywidualnych doświadczeń pozwala na podniesienie jakości kształcenia studentów oraz mobilizuje do szukania kolejnych partnerów zagranicznych.

### Osiągnięcia w zakresie współpracy międzynarodowej

Konferencje naukowe (z referatem)	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Eurasia Business and Economic Society Conference, Istanbul Technical University, 15-17.10.2015, Stambuł, Turcja</li> <li>– Managing the Global Economy MIC, University of Primorska, 1-4.06.2016, Treviso, Włochy</li> <li>– studencka konferencja naukowa „Kwestie rozwoju systemu finansowego i kredytowego” 29.03.-01.04.2017, Lwów, Ukraina;</li> <li>– 12<sup>th</sup> International scientific and practical conference „Integration of Ukraine into the European and World Financial Area” 25-26.05.2017, SHEI Banking University, Lviv Educational and Research Institute, Lwów, Ukraina,</li> <li>– International Scientific Symposium „Business &amp; Finance”, Institute of Researches and International Symposiums Alkona, 4-8.07.2017, Jurmala, Łotwa</li> <li>– 8th Tensions of Europe (TOE) Conference „Borders and Technology”, 7-10.09.2017, Ateny, Grecja</li> <li>– International Risk Management Conference; University of Florence, NYU Stern School of Business, EM-LYON Business School, Paris Dauphine University, 7-8.06.2018, Paryż, Francja</li> </ul>
Projekty	<p>Projekt Product &amp; Process Mngement. Environmental Focus [FSS/2014/HEI/W/0120/U/0030], realizowany w ramach programu Rozwój Polskich Uczelni, przez Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, członek zespołu projektowego, w tym specjalista ds. finansów i rozliczeń, [01.01.2015 – 31.05.2016]. W ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• współpraca z ekspertami zewnętrznymi z University of Iceland (School of Engineering and Natural Sciences i School of Business) w Rejkiawiku oraz</li> </ul>

	<p>z Norwegian University of Science and Technology in Trondheim</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wyjazd studyjny do University of Iceland (School of Engineering and Natural Sciences i School of Business).</li> </ul>
Wyjazdy badawcze	<p>Obecnie procesowane są dwa wnioski o sfinansowanie 3-miesięcznego i 12-miesięcznego zagranicznego wyjazdu badawczego do University of South Florida (UCF) i London School of Economics (LSE).</p> <p>Wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację działania naukowego, jako kierownik projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>MINIATURA-3: Wpływ zamian klimatycznych na stabilność sektora finansowego.</li> <li>wyjazd badawczy na LSE NAWA: The impact of interactions between solvency and liquidity on systemic risk.</li> </ul>
Wykłady	<ul style="list-style-type: none"> <li>University of Business, Arts and Technology, 27-28.04.2017, Ryga, Łotwa,</li> <li>Wydział Ekonomii Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Ivana Franki we Lwowie, 17.06.2016, Lwów, Ukraina,</li> <li>Centrum Interdyscyplinarnych Studiów o Polsce Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, 25.04.2019, Niemcy</li> <li>The 9th Tensions of Europe conference Decoding Europe „Technological Pasts in the Digital Age”, University of Luxembourg (Belval Campus), 27-30.06.2019, Luksemburg</li> </ul>

Przedmioty prowadzone w języku angielskim dla studentów objętych programem Erasmus to Economy (macro and microeconomy), Managerial economics, Capital and financial markets.

Dla studentów ekonomii zorganizowano kilka wykładów, prowadzonych przez zagranicznych wykładowcy. Byli to: prof. Mykhailo Grodzynsky z Ukrainy (marzec 2019 r.), prof. Luis Capote-Prerez z Hiszpanii (kwiecień 2018r.), prof. Budislav Vukas, prof. Taras Hurzhii oraz dr Anna Hurzhii z Kijowskiego Państwowego Uniwersytetu Handlu i Ekonomii (2019 r.).

#### **Program Erasmus+:**

- dwukrotny (14-18 lipca 2014; 2-6 lipca 2018) pobyt wykładowcy ekonomii w uczelni partnerskiej Europa-Universität Viadrina we Frankfurcie nad Odrą,
- udział wykładowcy ekonomii w pracach czterech międzynarodowych zespołów badawczych:
  - a) European Challenges: Technologischer Wandel und Re-Arrangements von Migration und Arbeit (01.2017-12.2018). Projekt realizowany przy Center B/ORDERS IN MOTION der Europa-Universität Viadrina, kierownik: prof. dr. Dagmara Jajeśniak-Quast z Zentrum für Interdisziplinäre Polenstudien, Europejski Uniwersytet Viadrina oraz prof. dr. Aristotle Tympas, National and Kapodistrian University of Athens;
  - b) projekt w ramach Tensions of Europe pt. Technology & European integration/fragmentation, ca. 1850-2000 European integration and fragmentation (od 11.2016).
  - c) Modernisierungsblokkaden in Wirtschaft und Wissenschaft der DDR. Entstehung und Folgen im innerdeutschen Vergleich und im Vergleich mit Nachbarländern in Ostmitteleuropa (od 01.2019). Koordynatorzy projektu: Universität Bremen (UB) Fachbereich Wirtschaftswissenschaft & Forschungsstelle Osteuropa an der UB prof.

dr. Jutta Günther, prof. dr. Heiko Pleines, Europa Universität Viadrina (EUV) Zentrum für Interdisziplinäre Polenstudien (ZIP) & Kulturwissenschaftliche Fakultät  
prof. dr. Dagmara Jajeśniak-Quast, prof. dr. Anna Schwarz, Friedrich-Schiller Universität Jena (FSU) Fakultät für Wirtschaftswissenschaften, prof. dr. Michael Fritsch, Technische Universität Berlin (TU Berlin) Zentrum Technik und Gesellschaft  
PD dr. Jochen Gläser Hardenbergstr.

d) redaktor naukowy z dziedziny historii gospodarczej i społecznej oraz ekonomii, w ramach platformy cyfrowej Pol-Int od 07.2016;

W latach 2015 – 2019 w ramach programu Erasmus+ w IPAiZ odbyły się:

- przyjazdy: Sahin Karabulut Karamanoglu Mehmetbey University (2018/2019), Luis-Javier Capote-Perez, Universidad de la Laguna oraz Budislav Vukas, University of Rijeka, (2015/2016),
- wyjazdy wykładowców ekonomii:
  - a) dr Adam Jakuszewicz, Universidad de la Laguna, 2015/2016, Universidad de Granada, 2016/2017, Universidade Nova de Lisboa 2017/2018, Universidad de Granada, 2018/2019;
  - b) dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni, Viadrina University, 2017/2018
  - c) dr Witold Goszka, staż dydaktyczny w University La Laguna, 2015 oraz w University of Cyprus, 2016
- wyjazd studentki Marty Krzeszewskiej, studia, Bułgaria, University of Agribusiness and Rural Development), 2018/2019
- przyjazdy studentów: Granada University (5 osób), Baskent University (1), Sakaraya University (1) w roku 2018/2019; Kadir Has University (1), Universitat de la Reunion (1), Mugla University (2), Uniwersytet Konstantyna Filozofa (2), Universidad de Granada (1) (2016/2017); Riga Stradins University (1), Uniwersytet Konstantyna Filozofa (2), Universidad de la Laguna (1) (2015/2016).

Na kierunku ekonomia studiują również osoby zamieszkałe na Ukrainie i w Kazachstanie.

### **Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia**

Dużą wagę IPiE przywiązuje do wsparcia studentów i niesienia im pomocy zarówno w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym, jak i wejściu na rynek pracy. Pomocne w tym zakresie są instytucje działające w ramach Uniwersytetu, jak i doświadczenie zdobyte przez Wydział Administracji i Nauk Społecznych oraz Instytut Prawa, Administracji i Zarządzania.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na kompleksową pomoc ze strony Działu ds. Osób z Niepełnosprawnościami UKW.

Krajową i międzynarodową mobilność studentów wspiera Biuro Współpracy Międzynarodowej, oferujące studentom wyjazdy zagraniczne. Informacje dla studentów zawarte są na stronie internetowej biura, dostępny jest też Newsletter, periodyk regularnie wydawany przez tę instytucję, zawierający oferty wyjazdów zagranicznych, a także reportaże z pobytu zagranicznego pisane przez studentów. Na poziomie Instytutu wyznaczono

pracownika wspomagającego studentów w przygotowaniu niezbędnych dokumentów i wyboru uczelni partnerskiej [http://www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?\\_lang=pl](http://www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?_lang=pl)

### **Formy wsparcia aktywności sportowej, artystycznej i społecznej**

Studenci kierunku ekonomia są objęci wsparciem projektu finansowanego przez NCBiR Nowoczesny Uniwersytet. Projekt powstał w odpowiedzi na zgłoszony przez NCBiR konkurs nr POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ2/17 na Zintegrowane Programy Uczelni w ramach Ścieżki II, Działanie 3.5 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego, Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Termin realizacji od 1 października 2018 r. do 28 lutego 2022 roku. Celem projektu jest m.in. podniesienie kompetencji studentów kierunku ekonomii poprzez uczestnictwo w:

- warsztatach realizowanych przy współpracy z potencjalnymi pracodawcami, odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy charakterystyczne dla danej branży zgodnej z kierunkiem kształcenia,
- szkoleniach, wykraczających poza program studiów,
- 2 dniowych wizytach studyjnych w firmach/podmiotach zgodnych z kierunkiem kształcenia i ścieżką kompetencyjną,
- miesięcznych płatnych stażach.

Rozwój studentów w zakresie działalności artystycznej jest realizowany przede wszystkim przez Chór Akademicki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, do którego permanentnie jest prowadzony nabór studentów mających odpowiednie predyspozycje <https://chor.ukw.edu.pl/jednostka/chor> Obok zajęć sportowych wpisanych do planu studiów, studenci mogą swój pasję sportowe rozwijać w Klubie Uczelnianym AZS UKW. Klub oferuje szereg sekcji sportowych, w tym sekcje piłki ręcznej kobiet i mężczyzn, sekcje lekkiej atletyki kobiet i mężczyzn, sekcje pływania, koszykówki, judo, sportów siłowych, futsal kobiet, piłki nożnej i inne. Nadmienić należy, że studenci korzystają również z oferty sportowej klubów miasta, trenując tam w wybranych sekcjach [https://azs.ukw.edu.pl/jednostka/azs\\_ukw](https://azs.ukw.edu.pl/jednostka/azs_ukw) Studentka ekonomii, p. Karolina Karolak, zajęła III miejsce w pchnięciu kulą podczas Akademickich Mistrzostw Polski w Lekkiej Atletyce (Łódź, 23-26.05.2019), a student ekonomii, p. Łukasz Frąckiewicz zdobył drużynowo szóste miejsce podczas Akademickich Mistrzostw Polski w koszykówce mężczyzn – półfinał A (10-13.05.2018) i siódme miejsce drużynowo podczas Akademickich Mistrzostw Polski w koszykówce mężczyzn – półfinał A (9-12.05.2019); mistrzostwo pierwszej ligi w koszykówce w 2019 roku, ponadto jest reprezentantem Polski w koszykówce – kadra B 2019 i reprezentantem Polski U23 w koszykówce 3x3 2019.

Studenci zainteresowani pracą w radiu znajdą szeroką ofertę w Radiu Uniwersyteckim, <https://www.radiouniwersytet.pl/> Jest to radio internetowe, które nieprzerwanie nadaje od 2007 roku. Szeroką ofertę dla studentów ma działające od 2001 roku Akademickie Centrum Wolontariatu

[https://acw.ukw.edu.pl/jednostka/akademickie\\_centrum\\_wolontariatu/](https://acw.ukw.edu.pl/jednostka/akademickie_centrum_wolontariatu/)  
czy Legia Akademicka <https://www.ukw.edu.pl/strona/legia-akademicka>

Formą wsparcia studentów oraz motywowania do osiągnięcia lepszych wyników w nauce są także stypendia, indywidualna organizacja studiów oraz koła naukowe.

Fundusz socjalny na kierunku Ekonomia:

Rodzaj stypendium/zapomoga	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Specjalne dla osób niepełnosprawnych	2	6	8	8
Socjalne	18	40	59	38
Rektora dla najlepszych studentów	Brak (I rok studiów)	18 (w tym naukowe 8, średnia ocen 10)	30 (w tym naukowe 17, artystyczne 1, sportowe 2, średnia ocen 10)	31 (w tym naukowe 8, artystyczne 1, sportowe 2, średnia ocen 20)
Zapomoga	6	4	2	2

Indywidualna organizacja studiów (IOS) to forma przeznaczona dla studentów, którym sytuacja rodzinna czy zawodowa uniemożliwia kontynuowanie toku studiów na ogólnych zasadach. Mają oni wówczas możliwość do zindywidualizowanego planu studiów lub trybu i terminu zaliczania przedmiotów. Szczegółowe zasady dotychczas określały wydziałowe procedury i zasady (Uchwała Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych nr 70/2018/2019), od października ustanowi to Rada Kolegium IV.

Studenci zdolni mogą podejmować studia na drugim i kolejnym kierunku studiów, w przypadku gdy uzyskali wymaganą średnią za poprzedni rok studiów nie niższą niż 4.0 – wg dotychczasowych procedur wydziałowych.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce obejmuje system nagród i wyróżnień dla najlepszego studenta i absolwenta kierunku, wyróżnienie pracy dyplomowej, skierowanie wniosku o przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ważną formą wsparcia rozwoju naukowego i zachęty do badań naukowych są funkcjonujące w Instytucie koła naukowe: Koło Naukowe New Generation of Financiers (NGF), Koło Naukowe Ekonomii, Koło Naukowe Inwestycji i Rynku Finansowego, Koło Naukowe Prawo i Społeczeństwo, Koło Naukowe Prawa Karnego oraz Koło Aktywnych Studentów Administracji, przy czym z perspektywy studentów ekonomii zasadnicze znaczenie mają trzy pierwsze.

W ramach Koła Naukowego New Generation of Financiers <https://ngfbydgoszcz.wordpress.com/> w 2016 r., będącym pierwszym rokiem istnienia Koła, studenci ekonomii zorganizowali wykład funkcyjniarusa Policji „Miami a polska rzeczywistość. Wykrywanie przestępstw gospodarczych”. W 2017 r. wysłuchali wykładu na temat dziejów pieniądza połączonego ze zwiedzaniem Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy, jak też gościli przedstawiciela firmy Atos Poland, który wygłosił wykład „Wybrane problemy z zakresu rachunkowości i finansów przedsiębiorstw”. W tym samym roku na zaproszenie Koła z wykładem „Podejmowanie decyzji ekonomicznych w świetle badań neuropsychologicznych i teorii psychologicznych, czyli... w której części mózgu mieszkają pieniądze i dlaczego nie chcą przeprowadzić się do portfela” gościła specjalistka – praktyk

finansów i rachunkowości. Studenci wzięli również udział w zorganizowanej przez WSB w Gdańsku Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej z cyklu „Współczesne finanse i rachunkowość. Problemy gospodarcze w oczach młodego pokolenia”, na którą przygotowali wysoko ocenione referaty (pierwsze miejsca za ich prezentację, pierwsze miejsce w konkursie wiedzy z bankowości, pierwsze miejsce w konkursie wiedzy z rachunkowości).

Także w 2017 r. w ramach programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem członkowie Koła spotkali się z Prezesem Banku Spółdzielczego w Gniewie, który wygłosił wykład „Nowy wymiar bankowości spółdzielczej”, gościli ekspertki bydgoskiego Oddziału ZUS z wykładem „Ubezpieczenia społeczne niezbędne w prowadzeniu firmy i codziennym życiu każdego człowieka”, jak też zaprosili z wykładem „Nie stój – inwestuj!” przedstawiciela Szkoły Giełdowej Fundacji Giełdy Papierów Wartościowych. Natomiast w 2018 r. uczestniczyli w warsztatach z udziałem przedstawiciela firmy Taxomatic, „Rewolucja w księgowości”. W tym samym roku audytor wewnętrzny UKW w Bydgoszczy wygłosił wykład „Audyty wewnętrzny w praktyce”, zaś w ramach programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem Koło zorganizowało konwersatorium „Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe” z udziałem przedstawiciela Warszawskiego Instytutu Bankowości oraz wykład „ZUS dla Studenta. Ubezpieczenia społeczne w praktyce”, który wygłosił przedstawiciel bydgoskiego oddziału ZUS, jak też warsztaty „Bezpieczne zakupy w sieci”, które poprowadził ekspert Allegro. W 2019 r. Koło zorganizowało wykład przedstawiciela firmy Atos Poland „Wybrane problemy z zakresu rachunkowości i finansów przedsiębiorstw”. Członkowie Koła i Studenci Ekonomii (60 osób) wzięli także udział w bezpłatnym certyfikowanym szkoleniu „Rozwój kompetencji cyfrowych”. Zorganizowali także Konferencję Naukową Studentów Ekonomii oraz Administracji UKW w Bydgoszczy, na której studenci zaprezentowali wyniki swoich badań naukowych prowadzonych dla przygotowania prac dyplomowych. Prócz tego wystąpili w ramach Bydgoskiego Festiwalu Nauki z prezentacją dotyczącą wynagrodzeń i ich rozliczeń. 9 września 2019 w Siedlcach odbyła się XVIII Konferencja Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych, na której członek koła naukowego – p. Karol Orzeszak wygłosił referat pod tytułem „Zastosowanie analizy dyskryminacyjnej w predykcji upadłości przedsiębiorstw na przykładzie WAWEL SA”, zajmując pierwsze miejsce w konkursie na najlepszy zaprezentowany referat.

Studenci należą do Koła Naukowego Ekonomii,

<https://www.facebook.com/Ko%C5%82o-Naukowe-Ekonomii-UKW-382944268968343/>

które powstało w 2019 r., uczestniczyli w wyjeździe do NBP, gdzie w Centrum Pieniądza im. Sławomira Skrzypka wzięli udział w warsztatach. Ponadto w Bydgoskim Towarzystwie Naukowym brali udział w wykładzie na temat pisania artykułów naukowych.

Koło Naukowe Inwestycji i Rynku Finansowego

[https://prawoadministracja.ukw.edu.pl/jednostka/prawo\\_administracja\\_zarzadzanie/knirf](https://prawoadministracja.ukw.edu.pl/jednostka/prawo_administracja_zarzadzanie/knirf)

również powstało w 2019 r. i współorganizowało konferencję na temat perspektyw rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.

Z aktywności innych kół naukowych ważnych dla studentów ekonomii, a podejmowanych w ostatnim czasie, wymienić trzeba zorganizowaną konferencję studencko-doktorancką na temat przestępczości gospodarczej, w której uczestniczyli także studenci tego kierunku, a która wpisała się w cykl konferencji studencko-doktoranckich organizowanych na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych, jak też wykład otwarty, w którym uczestniczyli



także studenci ekonomii, z przedstawicielem firmy Lafrentz na temat kompleksowej obsługi jako sposobie budowania przewagi konkurencyjnej.

Ważnym wydarzeniem było także spotkanie z przedstawicielami CBA na temat przeciwdziałania i zwalczania korupcji. Swoje kompetencje studenci mieli okazję wzmocnić także poprzez udział w warsztatach z tworzenia prezentacji przeprowadzonych przez Fundację Stacja Motywacja oraz uczestnictwo w prezentacji firmy KPMG – lidera usług audytowo-doradczych, dzięki czemu mieli okazję poszerzenia wiedzy z zakresu rachunkowości i podatków. Prócz tego zorganizowano spotkania z przedstawicielami Policji na temat przeciwdziałania przestępczości, szkolenie na temat obywatelskiego monitoringu sądów przeprowadzone przez Fundację Court Watch Polska oraz debatę studencką z udziałem pracodawców oraz Państwowej Inspekcji Pracy na temat zmian w zakresie umów o pracę.

Ważnym obszarem wsparcia studentów w zakresie ich kompetencji społecznych są organizowane regularnie od 2016 r. wydziałowe spotkania z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Dnia Kobiet połączone z koncertami, wykładami i innymi formami przekazu. W 2018 r. studenci wzięli udział w wydziałowym spotkaniu z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Interesującą formą kształtowania kompetencji społecznych studentów WAiNS jest działalność kina studenckiego „Paragraf”. Kino organizuje seanse filmowe, poprzedzone krótkim wykładem. Po seansie prowadzona jest dyskusja.

Student otrzymuje z chwilą rozpoczęcia studiów na kierunku ekonomia wszystkie istotne dla niego informacje w zakresie wsparcia w nauce, pomocy materialnej, pomocy osobom z niepełnosprawnościami. Stosowne informacje na pierwszym spotkaniu, po złożeniu przez studentów ślubowania, przekazuje im wyznaczony do pomocy opiekun roku. Obecny jest także przedstawiciel z Działu ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Katalog przekazanych informacji obejmuje omówienie strony internetowej Uniwersytetu i Wydziału i pokazanie wszystkich informacji. Opiekun roku jest stale dostępny dla studentów i udziela im stosownych informacji. Studenci mają także organizowane spotkanie z samorządem studenckim i władzami Instytutu.

Rozstrzygnięcie wszelkich sporów i skarg rozpoczyna kontakt studentów z opiekunami roku lub samorządem studenckim. Wszystkie sprawy zgłaszane opiekunom zostały rozwiązane poprzez rozmowy z wykładowcami; w okresie istnienia ekonomii nie było zgłoszeń odnośnie dyskryminacji czy jakichkolwiek innych, wymagających zaangażowania działu prawnego.

Obsługą studentów w zakresie pomocy materialnej zajmuje się Dział Rekrutacji i Spraw Studenckich. Zakres jego działania obejmuje: koordynację całokształtu spraw związanych z przyznawaniem i wypłatą świadczeń pomocy materialnej dla studentów, w tym również obcokrajowców, asystentów-stażystów i innych; całokształt spraw związanych z przydziałem miejsc w domach studenckich; sprawy i dokumentację związaną z ubezpieczeniem zdrowotnym studentów i doktorantów oraz ubezpieczeniem studentów od następstw nieszczęśliwych wypadków (w ramach zawartej umowy); współpracę z samorządem studenckim i innymi organizacjami studenckimi. Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie stypendium: socjalnego, specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami, rektora dla najlepszych studentów, ministra za osiągnięcia w nauce, ministra za wybitne osiągnięcia sportowe oraz zapomogi. [https://stypendia.ukw.edu.pl//strona/sprawy\\_socjalne/](https://stypendia.ukw.edu.pl//strona/sprawy_socjalne/)

Administracyjną obsługą studentów zajmuje się Dziekanat WAINs, od października 2019 r. Dziekanat Kolegium IV. Dziekanat znajduje się przy ul. Ogińskiego 16. W dziekanacie zatrudnione są kierownik dziekanatu oraz trzy osoby zajmujące się bezpośrednią obsługą studentów. Dziekanat jest dostępny dla studentów codziennie, z wyjątkiem poniedziałków. Dziekanat jest również czynny w czasie zjazdów studentów niestacjonarnych. Strona internetowa dziekanatu, obok podstawowych informacji, numerów telefonów i maili do pracowników dziekanatu, zawiera także wzory dokumentów do pobrania. [https://www.ukw.edu.pl/jednostka/administracja\\_nauki\\_spooleczne](https://www.ukw.edu.pl/jednostka/administracja_nauki_spooleczne)

Samorząd studencki jest partnerem dla wykładowców i łącznikiem między studentami a wykładowcami. Samorząd studencki działa w IPAiZ, a od października w IPiE. Reprezentuje studentów podstawowej jednostki organizacyjnej UKW wobec organów podstawowej jednostki organizacyjnej UKW i podejmuje wszelkie decyzje dotyczące studentów podstawowej jednostki organizacyjnej. Wyraża pisemną opinię kandydatury na Dyrektora Kolegium IV, deleguje przedstawicieli studenckich do Uczelnianej Komisji Stypendialnej, wyraża pisemną opinię na temat programu kształcenia, współuczestniczy w monitorowaniu zmian zachodzących w tych programach. <http://samorzad.bydgoszcz.pl/>

Studentów we wchodzeniu na rynek pracy wspiera Biuro Karier. Kluczowy projekt, który realizowało biuro to program „Biuro Karier pomostem do kariery”, obejmujący studentów UKW. Uczelnia otrzymała na ten cel ponad 1,1 mln zł. Uczestnicy projektu korzystali z form pomocy, m.in. badania kompetencji studentów, doradztwa zawodowego, coachingu kariery, mentoringu i coachingu zawodowego. Prócz tego studenci uczestniczyli w spotkaniach z przedstawicielami Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości w 2016 roku. <https://www.ukw.edu.pl/jednostka/pomost-do-kariery>

### **Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach**

UKW prowadzi otwartą politykę informacyjną, pozwalającą na utrzymanie stałego kontaktu z różnymi grupami interesariuszy. Publiczny dostęp do informacji jest zapewniony za pośrednictwem witryny internetowej Uczelni [www.ukw.edu.pl](http://www.ukw.edu.pl) oraz w biuletynie informacji publicznej <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej>, jak również na stronie witryn Wydziału Administracji i Nauk Społecznych [https://wydzialnaukspoolecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial\\_administracji](https://wydzialnaukspoolecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_administracji) oraz Instytutu Prawa, Administracji i Zarządzania [https://prawoadministracja.ukw.edu.pl/jednostka/prawo\\_administracja\\_zarzadzanie](https://prawoadministracja.ukw.edu.pl/jednostka/prawo_administracja_zarzadzanie)

Publiczny dostęp do wszelkich wydziałowych procedur, zasad, harmonogramu działań projektowych oraz wyników ewaluacyjnych znajduje się na stronie Wydziału w zakładce „Jakość kształcenia”

[https://wydzialnaukspoolecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial\\_administracji/jakosc\\_ksztalce\\_nia](https://wydzialnaukspoolecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_administracji/jakosc_ksztalce_nia) Publiczny dostęp do informacji realizuje również szereg pakietów systemu USOS (Usosweb, archiwum prac dyplomowych APD, system Ankieter, system rejestracji na zajęcia, portal rekrutacyjny, katalog przedmiotów, jednostek, pracowników, dorobku publikacyjnego itp.) <https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?action=news/default>

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji dla przyszłych studentów. Portal rekrutacyjny zawiera wszystkie niezbędne informacje na temat wymogów oczekiwanych od kandydata na studenta ekonomii <http://www.rekrutacja.ukw.edu.pl>; są tu także dane o przedmiotach prowadzonych na kierunku. Informacje tej samej treści znajdują się na stronie Wydziału.

Informacje na temat bieżącej działalności Wydziału i Instytutu znajdują się na stronie internetowej w zakładce aktualności. Studenci znajdą tam informacje o bieżącej działalności Instytutu i Wydziału, sukcesach studentów i wykładowców, konferencjach, spotkaniach kół naukowych, konkursach, dodatkowych wykładach. Tu znajdują się również informacje na temat bieżących, istotnych spraw dotyczących funkcjonowania instytutu.

Powyższe informacje są stale monitorowane i na bieżąco uaktualniane.

### **Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów**

Zgodnie z uczelnianą procedurą weryfikacji efektów uczenia się aktualizowane są zasady regulujące spójność działania podmiotów kolegialnych na rzecz kontroli jakości kształcenia. Dotyczy to przede wszystkim projektowania, zatwierdzania, monitorowania i systematycznego doskonalenia programu kształcenia. Konstrukcja i narzędzia systemu ewoluowały na przestrzeni lat. Zapewnianie jakości kształcenia obejmuje wszystkich członków społeczności akademickiej oraz interesariuszy zewnętrznych, a także odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego i uwzględnia w szczególności:

- a) projektowanie i zmiany programów kształcenia, w tym ich zgodność z aktualnym stanem wiedzy naukowej i jej zastosowaniem w praktyce,
- b) przebieg i warunki procesu kształcenia oraz oceny dokonywane przez studentów,
- c) formy weryfikowania osiągniętych przez studenta efektów kształcenia (w tym w ramach praktyk zawodowych),
- d) przebieg procesu dyplomowania studentów,
- e) jakość kadry Uczelni (akademickiej i administracyjnej).

Zarządzanie jakością kształcenia obejmuje obsługę i realizację procesu dydaktycznego (dziekanaty, system USOS), hospitacje zajęć (Dyrektor/Zastępca Dyrektora Instytutu), odbywanie i dokumentowanie praktyk zawodowych (opiekun praktyk z ramienia UKW oraz opiekun praktyk w miejscu ich odbywania), proces dyplomowania (promotor, recenzent, zatwierdzanie tematów prac dyplomowych – Zastępca Dyrektora Instytutu), procedurę antyplagiatową (JSA), pomoc materialną (Dział Rekrutacji i Spraw Studenckich [https://stypendia.ukw.edu.pl/strona/sprawy\\_socjalne](https://stypendia.ukw.edu.pl/strona/sprawy_socjalne)), a także weryfikację efektów uczenia się, ocenę kadry akademickiej i pracowników administracyjnych.

Rada Programowa kierunku ekonomia spotykała się w momencie wprowadzania zmian w planach studiów. Z każdego spotkania przygotowywany był protokół. Za realizację efektów i ich dokumentowanie odpowiedzialni są wykładowcy, a koordynatorzy przedmiotów w przypadku trudności lub niemożliwości osiągnięcia efektów kształcenia mają możliwość przekazania pisemnej informacji Radzie Programowej. Informacje te oraz inne sugestie koordynatorów dotyczące modyfikowania (treści zajęć, efektów, planu studiów) są

indywidualnie analizowane i przechowywane w dokumentacji Rady Programowej. Systematycznie monitoruje ona przygotowanie sylabusów przedmiotów w taki sposób, aby zapewnić skuteczność osiągnięcia i walidacji wyznaczonych efektów uczenia się. W tym celu na UKW wprowadzono systemowo zarządzenie Rektora UKW Nr 57/2017/2018 w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOSweb. W konsekwencji wszystkie sylabusy od roku akad. 2018/2019 z przedmiotów realizowanych na ocenianym kierunku są upublicznione w systemie USOSweb.

Zastępca Dyrektora Instytutu monitoruje obsadę zajęć wg ustawowych regulacji, proporcji i kompetencji kadry pracowników naukowo-badawczych zgodnie z profilem praktycznym.

Podnoszeniu jakości kształcenia służy systematycznie przeprowadzana ocena pracowników, której głównym komponentem jest dorobek naukowo-badawczo-dydaktyczny. W Instytucie prowadzone są również coroczne hospitacje wybranych zajęć pracowników, zwłaszcza tych o najkrótszym stażu pracy.

Studenci mają możliwość udziału w doskonaleniu programów kształcenia na kierunku ekonomia. Odbywa się to między innymi poprzez wypełnianie anonimowych ankiet znajdujących się w systemie USOSweb. Studenci oceniają realizację modułów kształcenia przez prowadzących zajęcia z uwzględnieniem następujących kryteriów: zapoznanie studentów z programem nauczania, dostępność wykładowcy na dyżurach, punktualność odbywania zajęć, przygotowanie wykładowcy do zajęć, sposób (metody, tempo) przekazywania treści, życzliwość wobec studentów, inspirowanie do samodzielnego myślenia i zdobywanie nowej wiedzy/umiejętności. Ankietyzacją studentów zajmował się Dział Jakości Kształcenia UKW, a raporty były przekazywane koordynatorowi wydziałowemu, a następnie były przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.

Interesariusze zewnątrzni wpływają na doskonalenie programu studiów poprzez uwagi do przekazywanego im do zaopiniowania programu kształcenia. Interesariusze zewnątrzni opiniują program kształcenia, uwzględniając odniesienia do potrzeb rynku pracy w momencie zmian w planach studiów; opinię, w formie pisemnej otrzymuje Dyrektor Instytutu. Interesariusze wewnętrzni, do których zalicza się organ samorządu studenckiego, pracowników, jednostki międzywydziałowe działające na Uczelni opiniują program kształcenia, także przekazując pisemną opinię Dyrektorowi Instytutu.

[https://wydzialnaukspolecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial\\_administracji/jakosc\\_ksztalce\\_nia/str/0](https://wydzialnaukspolecznych.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_administracji/jakosc_ksztalce_nia/str/0)

## Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	<b>POZYTYWNE</b>	<b>NEGATYWNE</b>
<b>Czynniki wewnętrzne</b>	<p><b>Mocne strony</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kompleksowy program kształcenia dostosowany do wymogów rynku pracy, dający studentom wybór atrakcyjnych bloków przedmiotów</li> <li>2. Kompetentna kadra dydaktyczna posiadająca niezbędne kwalifikacje, w tym w dużej mierze doświadczenie praktyczne</li> <li>3. Stabilna, utrzymująca się na dobrym poziomie liczba studentów studiów stacjonarnych</li> <li>4. Dobre kompetencje komunikacyjne kierownictwa i pracowników oraz dobry klimat w miejscu pracy</li> <li>5. Duża aktywność studentów – konferencje, spotkania, koła naukowe</li> </ol>	<p><b>Słabe strony</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak studiów drugiego stopnia na kierunku ekonomia UKW</li> <li>2. Relatywnie niska mobilność międzynarodowa pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów</li> <li>3. Niewielka aktywność kadry w zakresie awansów naukowych oraz aplikowania o granty ze źródeł zewnętrznych</li> <li>4. Nie największa w porównaniu z innymi uniwersytetami renoma studiów w zakresie ekonomii na UKW; jej nabycie jest jednak długotrwałym i złożonym procesem</li> </ol>
<b>Czynniki zewnętrzne</b>	<p><b>Szanse</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brak bezpośredniej konkurencji w zakresie studiów z ekonomii</li> <li>2. Połączenie procesu dydaktycznego z praktyką wśród lokalnych przedsiębiorców, co buduje rozpoznawalność i renomę kierunku</li> <li>3. Rozwój gospodarczy Bydgoszczy, zwłaszcza ekspansja Bydgoskiego Parku Technologicznego oraz ukończenie inwestycji drogowych, co istotnie zwiększa liczbę atrakcyjnych ofert pracy po ukończeniu studiów o profilu praktycznym</li> <li>4. Zatrudnianie kolejnych wykładowców – ekonomistów, z intencją powstania kadry tworzącej samodzielną</li> </ol>	<p><b>Zagrożenia</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Niestabilne regulacje prawne dotyczące warunków prowadzenia studiów i szczegółów procesu dydaktycznego</li> <li>2. Ograniczony dostęp na lokalnym rynku do kadry o wysokich kompetencjach dydaktycznych i praktycznych</li> <li>3. Zmniejszająca się liczba chętnych do studiowania w trybie niestacjonarnym</li> <li>4. Konkurencja ze strony innych uczelni w zakresie studiów z finansów i rachunkowości</li> </ol>

	<p>dyscyplinę naukową</p> <p>5. Możliwość uruchomienia studiów drugiego stopnia, zgodnie z oczekiwaniami studentów oraz zapotrzebowaniem rynku pracy</p>	
--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

(Pieczęć uczelni)

.....  
 (podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....  
 (podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

### Część III. Załączniki

#### Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku<sup>4</sup>

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	54	85	25	24
	II	61	50	30	16
	III	57	52	6	21
<b>Razem:</b>		172	168	61	61

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	<b>2017/2018</b>	77	55	12	5
	<b>2018/2019</b>	89	53*	37	25*
<b>Razem:</b>					

\* - stan na dzień 24.09.2019

<sup>4</sup> Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

**Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861)<sup>5</sup>.**

**Kierunek : Ekonomia**

**Poziom kształcenia : studia pierwszego stopnia**

**Profil praktyczny:**

**Cykl kształcenia: 2019/2020**

<b>Nazwa wskaźnika</b>	<b>Liczba punktów ECTS/Liczba godzin</b>
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1995/1350
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	159
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	112
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych–w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 (nauki humanistyczne)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	71
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	16
Wymiar praktyk zawodowych	480
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1995/30
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1350 /20

<sup>5</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.



Cykl kształcenia: 2018/2019

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1755/1350
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	168
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	113
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych–w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	82
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	12
Wymiar praktyk zawodowych	300
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	30
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1755/45
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1350 /20

**Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne<sup>6</sup>**

Cykl kształcenia : 2019/2020

<b>Wykaz przedmiotów dla modułu zajęć do wyboru A</b>			
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia	wykład konwersatorium	60/30	6
Podstawy prawa	wykład konwersatorium	30/20	3
Matematyka w ekonomii	wykład konwersatorium	45/25	5
Makroekonomia	wykład konwersatorium	45/25	6
Statystyka w ekonomii	wykład laboratorium	45/25	5
Finanse publiczne	wykład konwersatorium	45/25	6
Rachunkowość	wykład konwersatorium	45/25	6
Finanse przedsiębiorstw	konwersatorium	30/15	4
Podatki	wykład konwersatorium	45/25	3
Ekonometria	konwersatorium	30/15	2
Gospodarka regionalna	wykład konwersatorium	45/25	3
Fundusze strukturalne i system finansowania projektów unijnych	wykład konwersatorium	30/20	2
Start w biznesie	konwersatorium	15/10	1
Analiza ekonomiczna	wykład konwersatorium	30/20	2
Podstawy marketingu	konwersatorium	15/10	1
Umowy w obrocie gospodarczym	laboratorium	15/10	1
Biznesplan	laboratorium	15/10	1
Ocena projektów inwestycyjnych	konwersatorium	15/10	2
Rachunkowość finansowa	wykład konwersatorium	45/25	7

<sup>6</sup>Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Kadry i płace	wykład laboratorium	30/20	6
Negocjacje i mediacje	konwersatorium	15/10	4
Rachunkowość budżetowa	konwersatorium	15/10	4
Sprawozdawczość finansowa	wykład konwersatorium	30/20	6
Rachunkowość podatkowa	konwersatorium	15/10	4
Rachunkowość zarządcza	wykład konwersatorium	30/20	6
Praktyki	laboratorium	480/480	16
<b>Razem:</b>		<b>1260/940</b>	<b>112</b>
<b>Wykaz przedmiotów dla modułu zajęć do wyboru B</b>			
Mikroekonomia	wykład konwersatorium	60/30	6
Podstawy prawa	wykład konwersatorium	30/20	3
Matematyka w ekonomii	wykład konwersatorium	45/25	5
Makroekonomia	wykład konwersatorium	45/25	6
Statystyka w ekonomii	wykład laboratorium	45/25	5
Finanse publiczne	wykład konwersatorium	45/25	6
Rachunkowość	wykład konwersatorium	45/25	6
Finanse przedsiębiorstw	konwersatorium	30/15	4
Podatki	wykład konwersatorium	45/25	3
Ekonometria	konwersatorium	30/15	2
Gospodarka regionalna	wykład konwersatorium	45/25	3
Fundusze strukturalne i system finansowania projektów unijnych	wykład konwersatorium	30/20	2
Start w biznesie	konwersatorium	15/10	1
Analiza ekonomiczna	wykład konwersatorium	30/20	2
Podstawy marketingu	konwersatorium	15/10	1
Umowy w obrocie gospodarczym	laboratorium	15/10	1
Biznesplan	laboratorium	15/10	1

Ocena projektów inwestycyjnych	konwersatorium	15/10	2
Podatki pośrednie	wykład konwersatorium	45/25	7
Podatki bezpośrednie	wykład laboratorium	30/20	6
Komunikacja interpersonalna	konwersatorium	15/10	4
Rozliczenia podatkowe	konwersatorium	15/10	4
Postępowanie w sprawach podatkowych	wykład konwersatorium	30/20	6
Podatki i opłaty lokalne	konwersatorium	15/10	4
Prawo karne skarbowe	wykład konwersatorium	30/20	6
Praktyki	laboratorium	480/480	16
<b>Razem:</b>		<b>1260/940</b>	<b>112</b>

Cykl kształcenia : 2018/2019

<b>Specjalność: rachunkowość</b>			
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia	wykład konwersatorium	45/25	5
Zarządzanie	wykład konwersatorium	45/25	5
Matematyka w ekonomii	wykład konwersatorium	45/25	4
Rachunkowość	wykład konwersatorium	45/25	5
Makroekonomia	wykład konwersatorium	45/25	6
Ekonometria	konwersatorium	45/25	5
Analiza ekonomiczna	wykład konwersatorium	45/25	3
Finanse publiczne	wykład konwersatorium	30/20	4
Polityka gospodarcza	wykład konwersatorium	45/25	5
Gospodarka regionalna	wykład konwersatorium	45/25	3
Fundusze	wykład	45/25	4

strukturalne i system finansowania projektów UE	konwersatorium		
Logistyka	wykład konwersatorium	45/25	5
Biznes plan	konwersatorium	30/15	4
Finanse przedsiębiorstw	wykład konwersatorium	30/20	3
Funkcjonowanie przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej	wykład konwersatorium	30/20	2
Elektroniczny obieg dokumentów	laboratorium	15/10	1
Rachunkowość finansowa I	wykład konwersatorium	45/25	3
Kadry i płace	konwersatorium	30/15	3
Rachunkowość budżetowa	wykład	15/10	4
Rachunkowość finansowa II	wykład konwersatorium	30/20	4
Krajowe Standardy Rachunkowości	wykład	15/10	4
Spółki prawa handlowego	wykład	15/10	4
Rachunkowość podatkowa	wykład	15/10	4
Marketing	konwersatorium	15/10	3
Komunikacja interpersonalna (przedmiot realizowany w ramach e-learningu)	konwersatorium	15/10	3
Rachunek kosztów	wykład konwersatorium	30/20	3
Rewizja finansowa	wykład	15/10	4
Sprawozdawczość finansowa	wykład konwersatorium	30/20	5
Rachunkowość zarządcza	wykład konwersatorium	45/25	5
<b>Razem:</b>		<b>945/555</b>	<b>113</b>
<b>Specjalność: finanse i podatki</b>			
Mikroekonomia	wykład konwersatorium	45/25	5
Zarządzanie	wykład konwersatorium	45/25	5
Matematyka w	wykład	45/25	4

ekonomii	konwersatorium		
Rachunkowość	wykład konwersatorium	45/25	5
Makroekonomia	wykład konwersatorium	45/25	6
Ekonometria	konwersatorium	45/25	5
Analiza ekonomiczna	wykład konwersatorium	45/25	3
Finanse publiczne	wykład konwersatorium	30/20	4
Polityka gospodarcza	wykład konwersatorium	45/25	5
Gospodarka regionalna	wykład konwersatorium	45/25	3
Fundusze strukturalne i system finansowania projektów UE	wykład konwersatorium	45/25	4
Logistyka	wykład konwersatorium	45/25	5
Biznes plan	konwersatorium	30/15	4
Finanse przedsiębiorstw	wykład konwersatorium	30/20	3
Funkcjonowanie przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej	wykład konwersatorium	30/20	2
Elektroniczny obieg dokumentów	laboratorium	15/10	1
Współczesna gospodarka Polski	wykład	15/10	3
Negocjacje i mediacje (przedmiot realizowany w ramach e-learningu)	konwersatorium	15/10	3
Prawo rynku finansowego	wykład	15/10	3
Finanse korporacyjne	wykład	30/20	4
Umowy w obrocie gospodarczym	konwersatorium	15/10	3
Ocena projektów inwestycyjnych	konwersatorium	15/10	3
Ordynacja podatkowa	wykład	15/10	3
Zarządzanie strategiczne	wykład	15/10	3
Ubezpieczenia i prawo ubezpieczeniowe	wykład konwersatorium	30/20	4

Prawo pracy	wykład	15/10	3
Podatek dochodowy od osób fizycznych	wykład konwersatorium	30/20	4
Instrumenty rynku finansowego	wykład	30/10	3
Finanse międzynarodowe	wykład konwersatorium	30/20	5
Podatki pośrednie	wykład	15/10	2
Podatek dochodowy od osób prawnych	konwersatorium	30/15	3
<b>Razem:</b>		<b>945/555</b>	<b>113</b>

## Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

### Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).

**Załączono na nośniku CD – Zał. 2.1.**

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

**Załączono na nośniku CD – Zał. 2.2.**

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

#### **Ekonomia studia stacjonarne:**

rok I semestr I

[https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?\\_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa\\_kod=SP-Ek-11&cdyd\\_kod=2019Z](https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa_kod=SP-Ek-11&cdyd_kod=2019Z)

lub

<http://bit.ly/2LYtf4s>

rok II semestr III Rachunkowość

[https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?\\_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa\\_kod=SP-Ek-R-23&cdyd\\_kod=2019Z](https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa_kod=SP-Ek-R-23&cdyd_kod=2019Z)

lub

<http://bit.ly/2M47W15>

rok II semestr III Finanse i Podatki

[https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?\\_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa\\_kod=SP-Ek-FP-23&cdyd\\_kod=2019Z](https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa_kod=SP-Ek-FP-23&cdyd_kod=2019Z)

lub

<http://bit.ly/2M6Vazg>

rok III semestr V

[https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?\\_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa\\_kod=SP-Ek-FR-35&cdyd\\_kod=2019Z](https://www.usosweb.ukw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPlanGrupyPrzedmiotow&grupa_kod=SP-Ek-FR-35&cdyd_kod=2019Z)

lub

<http://bit.ly/2LYAZmV>

#### **Ekonomia studia niestacjonarne:**

[https://prawoadministracja.ukw.edu.pl/jednostka/prawo\\_administracja\\_zarzadzanie/plany\\_zajec](https://prawoadministracja.ukw.edu.pl/jednostka/prawo_administracja_zarzadzanie/plany_zajec)



4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku)

**Załączono na nośniku CD – Zał. 2.4**

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań

**Nie dotyczy**

6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

**Załączono na nośniku CD – Zał. 2.6**

7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany wg lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.

**Załączono na nośniku CD – Zał. 2.7**